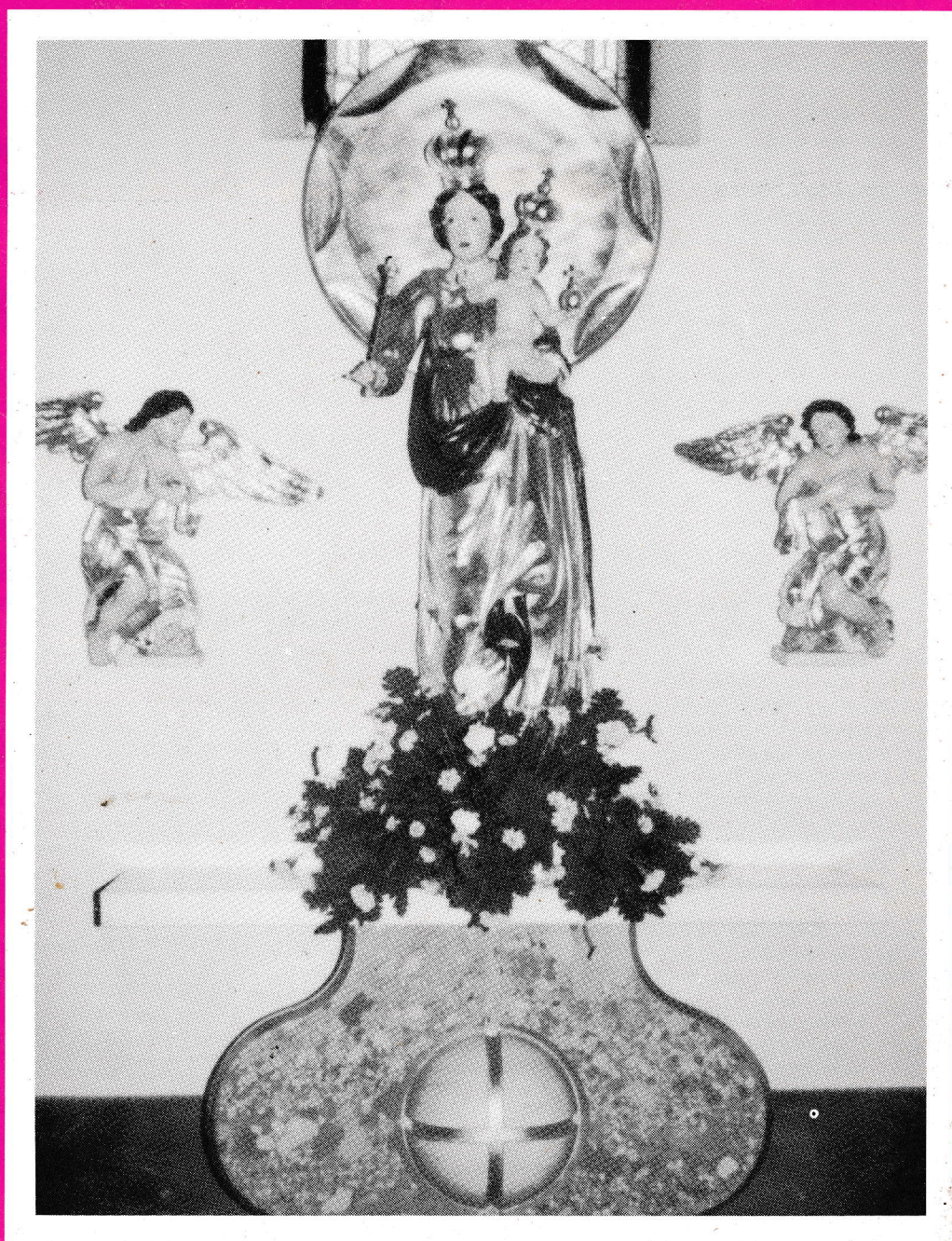
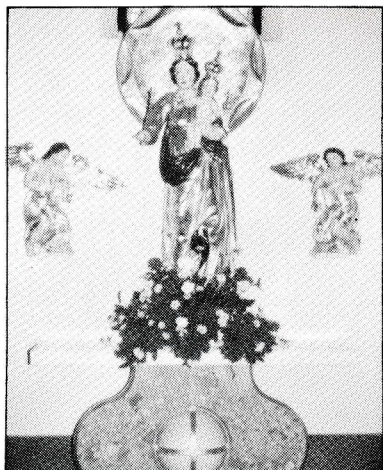

SALEZIJANSKI VESTNIK

ST

3/1981

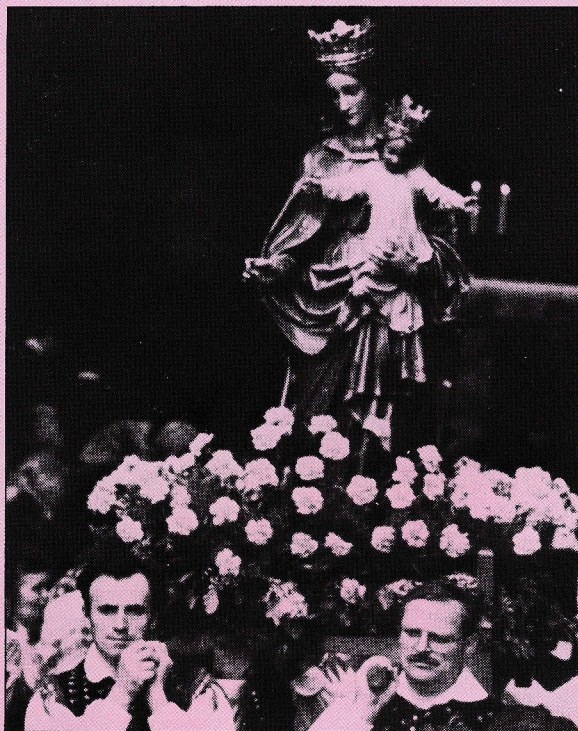
Mati božja, Kraljica miru
s Kureščka,
zdaj v želimeljski župnijski cerkvi

SALEZIJANSKI VESTNIK
Glasilo salezijanske družine
Leto 54 (1981) št. 3 – 8. 9. 1981

Izdaja
Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6
Ureja in odgovarja dr. Stanislav Kahne (stk)
z uredniškim odborom
Tiska: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA

- 2 Mati, svetuj nam na zemeljski poti
- 3 Vedno z Marijo Pomočnico
- 4 25-letnica rakovniške župnije
- 6 Naš novomašnik: Danilo Lisjak
- 6 Vzgjajmo kakor don Bosko:
Družinski duh
- 7 Ob 100-letnici smrti Marije Mazzarello
- 7 Smrt za življenje
- 8 Ob 10-letnici duhovnih vaj za dekleta na
Bledu
- 9 Salezijanski liki: Njegove roke –
Jože Zajec
- 10 Salezijanski jubilej v Želimljem
- 12 Marija, Kraljica miru s Kureščka
- 14 Salezijanci 60 let na župniji v Veržeju
- 15 Misijonski svet:
V vietnamskem pragozdu za duše
Donboskove prostovoljke v Vietamu
Velikanoč v Indiji in še kaj
- 16 Doma in po svetu
- 19 Naši rajni: s. Terezija Bregar
Anika Tratnjek
Antonija Bergant
- 20 Ali ga poznate?

MATI, SVETUJ NAM NA ZEMELJSKI POTI

– Marija, ki si pred nami hodila pot vere, upanja in ljubezni, pomagaj Cerkvi na njeni poti!

– Marija, tvoj pogled je čez trenutne dogodke vedno gledal v večnost, pomagaj nam premagati vse težave.

– Marija, v urah preizkušenj in trpljenja si upala in verovala v izpolnitev čudovitih božjih obljub, naj nikoli ne obupamo.

– Marija, v usodnih urah po odhodu svojega Sina v nebesa si bila z njegovimi učenci, ne zapusti teh, ki se posvečajo evangeliju.

– Marija skozi zgodovino si vedno bila s Kristusovimi učenci kot dobra mati, vedno nam stoj ob strani in nas brani.

– Marija, naš korak skozi življenje je tako negotov in poln nevarnosti, bodi z nami v težkih preizkušnjah življenja.

– Marija, vate upiramo svoje proseče poglede in iztegujemo roke hrepenjenja, lajšaj gorje in obriši tolike solze.

– Marija, gledamo te kot podobo tega, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo, vzbujaj v nas hrepenenje po nebesih.

– Marija, naši bratje in sestre v svojem očiščevanju prosijo tvoje pomoči in priprošnje, pomagaj jim do blaženosti v nebesih.

Gospod Bog,
hvaležni smo ti za ta veliki dar našemu življenju –
za Marijo poveličano.

Prosimo te, tako vodi in usmerjaj naše življenje,
da bomo tudi mi prišli k tebi v nebeško slavo,
kjer z vsemi svetimi živiš na veke. Amen.

VEDNO Z MARIJO POMOČNICO

Dragi bratje in sestre salezijanske družine: sobratje salezijanci, sestre HMP, sodružniki, don Boskove prostovoljke in vsi dragi prijatelji in bralci Salezijanskega Vestnika!

23. november – spominjajoča poklicna sila

To pot bi vam moral sporočiti natančnejši spored obiska vrhovnega predstojnika Egidija Viganaja, sedmega don Boskovega naslednika, ki smo ga do nedavnega pričakovali v letošnjem septembru. Žal, vrhovni predstojnik ne more spolniti obljube in želje, da bi bil vsaj kak dan med nami, ker je nujno zavzet v odgovorni navzočnosti na zasedanju vrhovnega občnega zbora sester Hčera Marije Pomočnice. Vsem je najbrž znano, da bo letos 23. novembra minilo 80 let, ko so prišli prvi salezijanci na Rakovnik. Dne 18. novembra pa vstopamo v 60. leto samostojnosti ljubljanske salezijanske province – inšpektorije. Te obletnice bi naj bile tudi glavni razlog za obisk vrhovnega predstojnika, saj bi bila navzočnost don Boskovega naslednika za vse nas spodbuda za poklicno zvestobo, obenem pa srečanje z njim konkretna oblika obhajanja pomembnih življenjskih jubilejev. Zunanje slovesnosti smo imeli ob priložnosti 75 - letnice prihoda salezijancev v Slovenijo, to pot pa bodi naše obhajanje bolj notranje, duhovno in molitveno: 23. november naj bo za vse nas nenehna spominjajoča sila za odgovorno zavzetost v poklicni rasti in v življenjskem poslanstvu.

Hvaležnost Bogu in Pomočnici kristjanov

Najboljše zagotovilo za nadaljnjo božjo pomoč in varstvo Marije Pomočnice v našem življenju in delu bo gotovo naša iskrena hvaležnost Bogu in Mariji za 80-letno milost don Boskove navzočnosti pri nas. Toplo vas torej vabim, dragi bratje, sestre in prijatelji, da vsi izrečemo gorečo zahvalo, skupaj s sobratji salezijanci, z iskrenim srcem, polnim upanja za prihodnost. To storimo posamič in skupno. Vsakdo in vsaka skupnost naj v svoji iznajdljivosti izbere tisto obliko zahvale, ki bo najbolj primerna in najbolj koristna za poglobitev poklicne milosti.

Prednostno mesto Mariji Pomočnici

Ob tej priložnosti bi rad znova spomnil in spodbudil svoje sobrate in vse vas, dragi bratje in sestre, da poživimo v sebi milost poslanstva v tesni povezavi z Njo, ki je „mati milosti božje“. Vrhovno vodstvo salezijanske družbe je po naročilu 21. VOZ—a zbralo temeljna načela in norme za poklicno vzgojo in nenehno rast salezijancev, in jedrnatost izrazilo, da je ena od naših specifičnih kreposti tudi „Marijina dejavna navzočnost v našem življenju“. Tako je salezijanska družba ponovno uradno potrdila, da gre v marijanski pobožnosti za eno od bistvenih in neodtujljivih potez salezijančeve duhovne podobe. Tega so se

prvi salezijanci s svojimi številnimi sodelavci, salezijanskimi sodružniki, dobro zavedali, in kmalu postavili Mariji Pomočnici lepo svetišče na Rakovniku. Sedanji salezijanci v ljubljanski inšpektoriji smo na svojem zadnjem zboru lani v juniju začutili življenjsko nujno – kakor da nam gre za življenje ali smrt! –, da poživimo, morda znova odkrijemo, očistimo, olepšamo in v svojem poklicu utrdimo ta bistveni sestavni del naše istosti, brez katerega bi preprosto prenehali biti don Boskovi salezijanci.

Posvetitev Mariji Pomočnici

Salezijanci se s posebnim molitvenim obrazcem, ki vsebuje vso duhovno vsebino našega poklica, posvečamo Mariji Pomočnici. Tako delajo tudi sestre HMP in tudi člani drugih salezijanskih skupin. Zadnje čase je čutiti v Cerkvi marijansko gibanje, ki si med drugim prizadeva, da bi se uradno posvetile Mariji vse krščanske skupnosti: župnije, škofije, redovne skupnosti in krajevne Cerkve. Kaj naj nam taka posvetitev pomeni? To, kar mora pomeniti nekemu, ki je poklican k božjemu življenju: izpoved vere v božji odrešenjski načrt in hvaležno sprejetje krščanskega poklica, ki je poklic odrešenja v nenehni odvisnosti od Marijine privolitve in od „sadu njenega telesa“, Jezusa Kristusa, našega Odrešenika. Tako so razumeli svojo življenjsko posvetitev Mariji veliki kristjani, med katerimi je tudi sv. Janez Bosko, ki se je že v mladih letih ves „posvetil blaženi Devici“ (MB I, 373) in ki je Marijo Pomočnico imenoval „ustanoviteljico in voditeljico salezijanske družine“ (K 65).

Sadovi resnične posvetitve Odrešenikovi Materi

Iz posvetitve, ki je izpoved globoke vere in hvaležne ljubezni do božjega odrešenjskega načrta, bodo nujno sledili bogati duhovni sadovi za vso Cerkev. Tudi tu nam je don Bosko merilo in zgled prave pobožnosti do Marije: zavestno je občutil osebno navzočnost Marije Pomočnice v svojem življenju kot osnovno danost, na kateri so, kot na plemenitem drevesu dozorevali sadovi v korist celotnega cerkvenega občestva. Tako trdi vrhovni predstojnik naše družbe Egidij Viganaja, ki tudi našteje nekaj teh sadov:

- živ čut za Cerkev,
- nedvoumno sodelovanje s cerkvenimi pastirji,
- pripravljenost na dejavne, neutrudne in pogumne naloge
- skrb za duhovne poklice.

Dragi bratje in sestre, bodi Marija vedno bolj v našem življenju in poslanstvu „pomočnica“, „voditeljica“ in „mati milosti božje“.

Rudi Borštnik
inšpektor

25-LETNICA RAKOVNIŠKE ŽUPNIJE

Na praznik Marije Pomočnice, ki je vsakoletni glavni romarski shod na Rakovniku, je bila obenem slovesna proslavitev 25-letnice ustanovitve župnije Marije Pomočnice.

Evharistično slavje je vodil salezijanski inšpektor Rudi Borštnik. Z njim so somaševali župniki: Martin Jurčak, Egidij Dolinar in Anton Rožmarič. Med nekdanjimi župniki je tudi Ciril Zajec, ki pa ni mogel priti na slovesnost.

Med mašo je rakovniški zbor odlično izvajal Mozartovo mašo 'Ob kronanju'.

Namesto običajne homilije ali slavnostnega govora so župniki kratko izrazili doživetje svojega delovanja.

Prvi rakovniški župnik Martin Jurčak se je najprej zahvalil svojim nekdanjim sodelavcem duhovnikom in laikom, potem pa je izrazil svoja najlepša doživetja: 'Predvsem osební stiki z vami, posebno v vaših družinah, kjer sem se počutil kakor doma, saj je duhovnikova družina župnija. Lepo je bilo ob slovesnostih prvega obhajila, ko dušni pastir gleda otroke v Jezusovem objemu. Nepozabna doživetja so bila prazniki Marije Pomočnice, posebno nočna ura molitve, ki sem jo velikokrat vodil. Veliko lepih doživetij je bilo tudi na romanjih z

mladimi in odraslimi župljani... In če naj vam kaj posebnega priporočim za spomin, bi dejal tole: v Marijini župniji živite, bodite njeni dobri otroci, imejte veliko zaupanje v njeno pomoč, z njeno pomočjo boste rešili vsak problem.

Egidij Dolinar, ki je naslednik Martina Jurčaka v vodstvu župnije, je med drugim izpovedal:

'Svojo mladost sem preživel pod okriljem Marije Pomočnice in bil v tej cerkvi posvečen v duhovnika. Niti najmanj nisem slutil, da mi bo kdaj naložena skrb za mlado rakovniško župnijo.

Ne bom pozabil vašega iskrenega prizadevanja in posluha za ustvarjanje družinskega duha v župniji. Tako radi ste prihajali v župnijsko pisarno kot v svoj dom. Čutili smo vsi, da je ta dom premajhen.

Toplota ljubezni, ki je župnijo povezovala s skupnim domom — cerkvijo, je ob ogrevani cerkvi še rastla. Pod cerkvijo nas je združevala v bratsko skupnost prenovljena kapelica Sv. Frančiška Saleškega. V veliko veselje so mi bili tako lepo obiskani nedeljski popoldanski blagoslovi ob 14. uri za mladino.

Hvaležen sem vam, da ste me s svojim zgledom naučili ljubiti Marijo in ji zaupati.'

In še priporočilo:

'Dobro vedimo, brez materine skrbi otrok propade. Brez materinske roke naše Pomočnice ne bomo varno stopali skozi življenje. Brez Marije ni vere, brez Marije ni čistosti, brez Marije ni miru v družini, brez Marije ne bo Boga v duši... Z Marijo je križ lažji...'

V času župnikovanja Cirila Zajca je bila rakovniška cerkev v svoji notranjščini popolnoma prenovljena in zelo spremenjena. Ob tem velikem podvigu, ki so ga prevzeli na svoja ramena predvsem salezijanci sami, ni bilo zavrženega nič umetniško lepega, kar je bilo postavljeno v času ustanovitve župnije: krstilnik.

Ker se Ciril Zajec slavja ni mogel udeležiti, je njegove misli prebral Anton Rožmarič:

'Tri leta, ki sem jih preživel med vami, sem želel po Mariji Pomočnici služiti vam, vaši mladini, posebno pa bolnikom. Najbolj sem bil vesel, ko mi je uspelo, da so vaši bolniki odhajali v večnost spravljeno z Bogom.

Po 28 letih je Marija spet stopila s svojega prestola med svoje otroke in v procesiji poromala do lurške votline. To je bilo zame eno od najlepših doživetij.

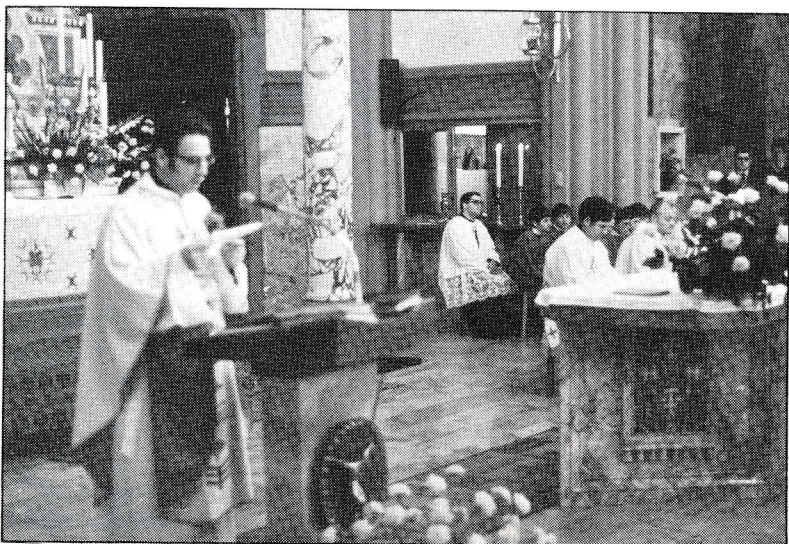
Od vas sem ponesel v črnogorski kras ljubezen do Marije.'

In še priporočilo:

'Naj vas Marija Pomočnica vodi s svojo materinsko roko! V žalosti naj vam bo tolažba in opora, v bolezní zdravje, v pomanjkanju bogastvo. Vedite, da niste sami in da je ona, ki nam je mati, šla po isti poti težav, nevarnosti in žalosti. Naj se ne ohladi v nas ljubezen do nje! Samo tako bomo po njej našli njenega Sina, ki čaka vas in mene na koncu življenjskega romanja.'

Sedanji župnik Anton Rožmarič je takole med drugim spodbudil svoje župljane:

'25-letnica rakovniške župnije naj bo sedanjim župljanom spodbuda in povabilo k sodelovanju pri graditvi in utrjevanju božjega kraljestva posebej v družinah, povabilo k sodelovanju pri božji službi, povabi-

Cerkev Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani. Sedanji župnik Anton Rožmarič

lo k sodelovanju pri vodenju župnije za člane župnijskega sveta. Marija je najlepši zgled sodelovanja z Bogom pri širjenju božjega kraljestva . . .

Zaključno misel je povedal salezijanski inspektor. Samo nekaj od treh glavnih misli:

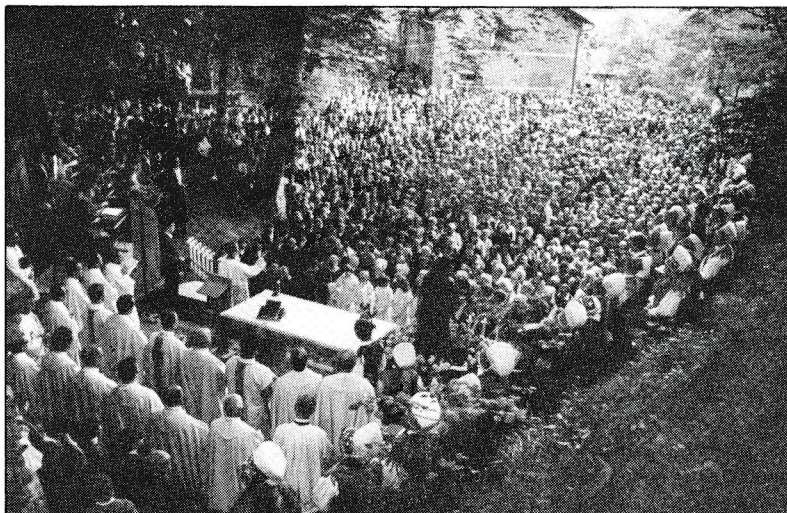
Prva misel: župnija. Ta je živa celica Cerkve, je cerkveno občestvo, ki hodi za Kristusom in ga oznanja. Žive sile, iz katerih se župnijska skupnost poraja, se hrani in spopolnjuje so božja beseda, srečanje z Gospodom v zakramentih in soodgovornost vseh v služnji.

Druga misel: Obhajanje 25-letnice farnega občestva je za župnika in župljane obhajanje 25-letnega življenja po veri. Čas, ki ga je preživela rakovniška župnija Marije Pomočnice, označujejo silnice vsestranskega človeškega in družbenega razvoja, še posebno tehničnega napredka, ki je posegel v življenje marsikaterega vernika v izrazih praktičnega materializma in ateizma. Če in kolikor so temu vplivu in posegu podlegli tudi verniki župnije Marije Pomočnice, so to dejstvo v današnjem slavju zanje in za župnijo obsodba in izziv obnem. Obtožba: imamo svoj delež krivde morda, ker svojega krščanstva nismo živeli zares, ker smo se vedli doma v družinskih odnosih, na delu, na ulici, kakor da Boga ne priznavamo, morda kot praktični ateisti in tako pripomogli širiti javni in idejni ateizem. Za našo mladino je to važno in tako vedneje še posebej usodno . . . Ta obtožba pa mora izzveneti v izziv, ki je neizprosna zahteva, da prenehamo vsako obliko skrivanja in prikrievanja svojega verskega prepričanja in življenja po veri . . . Brez Kristusa ne vemo kaj je naše življenje, kaj je smrt, kaj je Bog, kaj smo mi.

Tretja misel: Marija Pomočnica. Don Bosko je Marijo Pomočnico kristjanov izrecno imenoval 'Mati Cerkve'.

Pred 80 leti so prišli salezijanci na Rakovnik. Poslal jih je don Rua Mihael, prvi don Boskov naslednik. Zgradili so to svetišče in po don Boskovem zgledu so začeli širiti pobožnost do Marije Pomočnice, matere Cerkve . . . Predvsem bodi ona naš vzor v boju proti neveri, proti grehu, proti vsaki obliki sovraštva in nesoglasja . . .

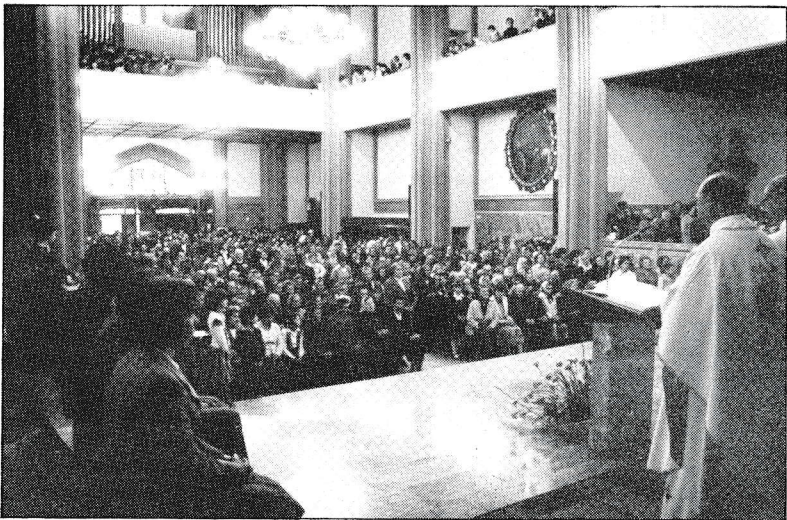
Bodi ona tudi naša priprošnjica, prav kakor prosi Cerkev v današnji

Evharistično slavje pri lurški votlini na Rakovniku

Procesija Marije Pomočnice na Rakovniku

Med slovesno mašo za 25-letnico

prošnji Boga: „Na njeno priprošnje utrjaj svojo Cerkev, našo župnijo, da bo potrpežljivo prenašala in z ljubeznijo zmagovala notranje sti-

ske in zunanje napade ter tako svetu odkrivala skrivnost Kristusa.“

stk

NAŠ NOVOMAŠNIK

Danilo Lisjak

Na Logu pri Vipavi je 28. junija koprski škof dr. Janez Jenko podelil zakrament mašniškega posvečenja tudi salezijancu Danilu Lisjaku.

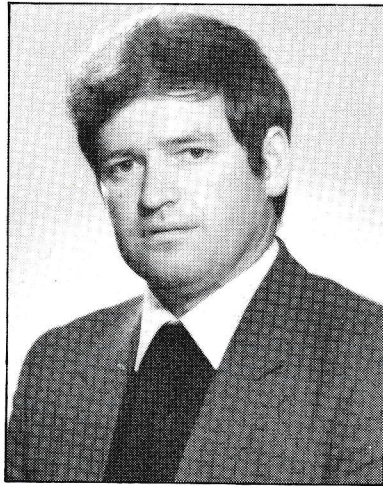
Takole se nam predstavlja:

Pred skoraj dvajsetimi leti sem v majhni vasi Saksid na Goriškem spoznal božje povabilo v duhovniški poklic. To je bil šele tisti skromni začetek, ki je precej podoben v zemljo vrženemu semenu, ki ob ugodnih pogojih vzklije in obrodi sad.

V družini sedmih otrok sem peti po vrsti. Verna oče in mati sta nas z ljubeznijo sprejemala in nam tako zapustila kot največjo dediščino velikodušnost za vse dobro. Ko sta nam rezala kruh za ohranitev telesnega življenja, nista nikdar pozabila na duhovno hrano kot najdražjo popotnico na življenjsko pot njunih otrok. Življenje nam je zato prav po njuni zaslugi obdarovano z vero.

Prav družini sem zato hvaležen za svetel zgled iskrenosti do Boga in za občutje veselega in odgovornega krščanstva. V takšnem okolju sem mogel ostati zvest Bogu in njegovemu klicu. Zato sem Boga tudi bolj poslušal kot ljudi in v zaupanju vanj sem mogel premagati vse ovire, ki so delež vsake življenjske rasti in poti.

Z gotovostjo lahko rečem, da sem v don Boskovem vzgojnem načinu doživljal neko poživitev za

vztrajnost, ki mi je kot kmečkemu fantu še posebej ugajala. Učenje, igra, molitev in tudi fizično delo so nas usklajeno oblikovali v don Boskove salezijance. Nekaj dragocenega in posebnega v tej vzgoji nam je pomenilo izkustvo prijateljske navzočnosti predstojnika med gojenci. To nas je zblíževalo in gradilo v nas vsestransko iskrenost in odprtost. Tako ostajajo gimnazijska leta in leto noviciata v Zelimljem velik pečat na moji življenjski poti. Zato bom težko zdvomil v neprečelnjivo vrednost semenišča. Osebnost je bila to zame edina pot ki mi je lahko nudila dovolj vsestranske pomoči za vztrajanje.

„Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz izvolil vas...“ (Jan 15, 18). Ta misel me danes postavlja na dokaj realna tla. Sprejemam duhovniško pot kot božji dar. Obenem se zavedam odgovornosti, ki sem jo sprejel. Potrebno bo sejati in zalivati, nikdar pa izgubiti z vidika misel, da le Bog daje rast. „Če Gospod ne zida hiše, se zaman trudijo njeni zidarji“ (Ps 126). Vedno pa je najprej treba začeti pri sebi, iskreno pred Bogom. Narejeni obraz se kmalu razbere.

Zakaj sem duhovnik in ne kaj drugega? Vendar je zame bolj bistveno vprašanje, zakaj sploh sem, zakaj sploh živim? Na obe vprašanji je odgovor enak. Beseda sv. Pavla mi vedno znova privre na dan: „Bogu, edinemu modremu, po Jezusu Kristusu, njemu slava na vekov veke. Amen.“ (Rimlj 16, 27). Če je v meni prepoznal dovolj zmožnosti za to službo, potem mu velja tudi vse moje zaupanje in predanost do konca. Ker popolnoma poznaš mojo dušo, Gospod, in ti ni skrito moje bistvo, glej, da po slabi poti ne hodim, temveč me vodi po poti večnosti (prim. Ps 138, 15. 24). V svojem srcu čutim, da me Bog ljubi, zato se ga oklepam, zato sem njegov duhovnik.

„Prava sreča je darovanje, samopozaba. Izročanje čemu pomembnejšemu od nas“ (Selimovič, Otok).

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO

DRUŽINSKI DUH

Škofovska sinoda v jeseni 1980 je obravnavala pastoralno vlogo družine v sedanjem svetu. Med drugim je tudi podčrtala prispevek, ki naj bi ga družina dala pri vzgoji mladega krščanskega rodu. Ker je leto 1981. posvečeno osvetljevanju vloge, ki naj bi jo družina igrala v sodobni Cerkvi, bomo skušali osvetliti nekaj vidikov, kako naj družina prispeva h krščanski vzgoji naših mladih vernikov.

Najprej nas zanima tako imenovani „družinski duh“, ki ga je sv. Janez Bosko hotel imeti uresni-

čenega v svojih vzgojnih ustanovah. Prav družinski duh je prepoznavalno sredstvo, po katerem lahko don Boskovo ali salezijansko vzgojo razlikujemo od drugih načinov vzgajanja.

Če hočemo razumeti kaj je „družinski duh“, moramo vzeti v pretres različne vzgojne sloge, kot so aristokratski, diktatorski, demokratični, pripustitveni (laissez-faire) in anarhični ter jih primerjati z družinskim načinom vzgajanja. Četudi starši v družini vzgajajo svoje otroke, lahko vzgajajo ne

„družinsko“, temveč aristokratsko, diktatorsko, demokratsko, pripustitveno in anarhično.

Aristokratska vzgoja izhaja iz predpostavke, da nismo vsi ljudje enaki temveč, da nekateri prihajajo na svet s posebnimi predpravicami in odgovarjajočimi dolžnostmi, za katere morajo biti na poseben način vzgojeni. V aristokratski vzgoji se je treba zavedati svojega pokolenja in dostojanstva in naučiti živeti v prepričanju, da „noblesse oblige“ ali da ima „plemstvo svoje zahteve“. Gre predvsem za

priučevanje od tradicije ustaljenih navad, ki mladega človeka usposablja za prevzemanje vodilnih položajev v družbi. Mladi človek naj se zave svojega izjemnega položaja in se ustrezno pripravi na bodoče dolžnosti.

Diktatorski način vzgoje hoče izoblikovati določen tip človeka, ki naj bi prevzel vodilno vlogo izbrane skupine v družbi. Značilnosti vodilnega človeka so čisto natančno določene in vzgoja naj z vsemi sredstvi, ki jih ima na voljo, uresniči tak lik ali tak tip človeka. Uniformiranost vedenja in sposobnost podvrženega uboganja sta važni značilnosti diktatorskega načina vzgoje.

Demokratski način vzgoje izhaja iz prepričanja, da so vsi ljudje enaki, da imajo vsi iste pravice in da je važno številčno odločanje (kolikor glav toliko glasov). Demokratska vzgoja skuša čim bolj razviti čut enakovednosti, soodločanja, sodgovornosti, odločilno vlogo števila glasov pri nakazovanju ciljev in nalog delovanja. Če aristokratska vzgoja posveča pozornost posameznim osebnostim, demokratski način vzgajanja skuša vse dvigniti na višjo raven, četudi mora zato tiste, ki so bolj sposobni

potegniti niže in jih izravnati s povprečnostjo.

Razsvetljenstvo je proglasilo popolnost in dovršenost človeške narave z geslom „narava vse prav dela; pustite človeka rasti, kakor se mu zahoče in dobili boste popolnega človeka“. Pustiti delati pomeni po francosko „laissez faire“. Čim manj vzgojnih posegov in čim več naravne rasti pri vzgoji! To mišljenje je potrdil še Freud, ko je trdil, da so vzrok vseh duševnih bolezni v podzavesti potisnjene neizpolnjene želje. To pomeni z drugimi besedami, pustite otrokom, da živijo po svojih željah, težnjah in izbira.

Anarhisti so trdili, da je sedanja družba nepravična in izsiljuje človeka. Zato je treba sedanji red in dosedanje navade s silo odpraviti. Vzgoja naj pomete z vsemi dosedanjimi navadami in začne vzgojo na čisto novih predpostavkah in načelih.

Ljudje pa, ki se pustijo voditi od življenja in njegovih zahtev pa so prepričani, da je človek sicer dober, vendar nagnjen k slabemu (krščansko stališče, ki ga sprejema večina človeštva). Obstaja določen naravni moralni red, zaradi katerega je nekaj dobro drugo pa slabo.

Otrok se mora naučiti delati dobro in se varovati slabega.

Tako spodbuda k dobremu kakor odvajanje od slabega terja premagovanje, napor in odpoved. Zato je treba okoli otroka ustvariti prijetno okolje človeškega počutja, ki omogoča z ene strani spoznati, kaj je prav in primerno, z druge strani pa dobiti zadostno pomoč, da to, kar spoznamo za dobro izvršimo in se tega kar je slabo ogiblujemo.

Ker starši smatrajo svoje otroke za del samih sebe in čutijo, da tisto kar storijo otrokom, storijo sebi, so starši z vso dušo predani skrbi za otroke in pripravljeni za največje žrtve v njihovo korist. Ker je ljubezen osnovna vez družine, je ljubezen najbolj jasen izraz sožitja v družini. Družinski duh je vzdušje medčloveških odnosov med starši in otroci za čim bolj učinkovito vzgojo otrok.

Don Bosko je za svoje gojence, ki so prišli iz družin v mesto in zato niso mogli biti pri svojih starših, skušal ustvariti tisto vzdušje dobrote, premagovanja in pomoči, kot ga srečujemo v dobrih družinah. Prepričan je bil, da je mogoče vzgajati samo v takem okolju.

V. Dermota

OB 100-LETNICI SMRTI MARIJE MAZZARELLO

Smrt za življenje

Zarja 14. maja 1881 je naznani-la ‚rojstni dan‘ za nebesa Marije Mazzarello. Njeno zemeljsko življenje se je použilo v ljubezni. Darovala se je Bogu kot žrtev za prihodnost družbe Hčera Marije Pomočnice. Uresničila je evangeljski izrek: ‚Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo za svoje prijatelje da svoje življenje...‘ (Jan 15, 13). Kakor je bila Jezusova smrt njegova ‚ura‘ za odrešenje sveta, podobno je smrt taka ‚ura‘ za svetniške duše, za Marijo Mazzarello.

Marija Mazzarello ni preživela v družbi, ki jo je z Janezom Boskom ustanovila, niti polnih devet let. Očividno ni važen čas, ampak izkustvo Svetega Duha.

Spominjamo se smrti in vendar govorimo o rojstvu. Pričenja se štetje let, ki se nadaljuje v stoletja.

V njeni smrti – novem rojstvu je namreč strnjena velika življenjska moč njene duhovne dediščine. To je dar Svetega Duha za Cerkev, ki prehaja iz roda v rod.

Danes občudujemo delo Svetega Duha, ki se je pričelo pred sto leti v Morneseju. Ni se ustavilo pri Mariji Mazzarello, ampak je izkustvo salezijanskega duha prešlo na njene duhovne hčere in se kaže v delih za versko ogroženo žensko mladino.

Hčere Marije Pomočnice se globoko zavedamo pomembnosti letošnje stoletnice. Razkropljene po vsem svetu skušamo skupaj z nestranno prenovo dati našemu obhajanju primeren zunanji izraz.

V naši domovini smo želele izkazati svojo vdanost sv. Mariji Mazzarello na različne načine. Najprej smo se potrudile, da bi med nami še bolj pristno in konkretno

zaživela njena duhovna dediščina, in tako začutile njeno živo navzočnost. Obogatene z njenim duhom, smo želele širiti Kristusov evangelij vsem, ki prihajajo v stik z nami.

V tem ozračju smo se prizadevale za otroke pri verouku, za dekleta pri duhovnih vajah, za naše sorodnike, dobrotnike in prijatelje, med njimi še posebno za naše bivše gojenke izpred 40 let.

Vzdušje teh srečanj, v katerih je naša sveta mati žarela kot dostopen zgled radikalnega krščanskega življenja, pa je doseglo višek 13. maja, na njen liturgični praznik, ko je bil med nami ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Njegova očetovska beseda je poživila v nas zavzetost za vztrajno črpanje iz salezijanske duhovne zakladnice za življenje in delo v naši domovini.

s. Brigita Zelič

Ob 10-letnici duhovnih vaj za dekleta na Bledu

Kakor je sv. Marija Mazzarello zbirala dekleta, da bi jim s svojo izredno privlačno vzgojiteljsko sposobnostjo pomagala do prave sreče v Bogu in do odkritja smisla življenja, tako se po njenem zgledu tudi Hčere Marije Pomočnice v Sloveniji prizadevajo za duhovni napredek deklet današnjega časa. V ta namen sestre na Bledu že deset let prirejajo duhovne vaje zanje. Udeležba je vedno številna, sadovi zelo lepi. Zato Bled za mnoge ni več samo lep turistični kraj, ampak tudi kraj velikih duhovnih doživetij in številnih redovnih poklicev.

Ko so sestre 24. septembra 1969 prišle na Bled, so se z vsjo ljubeznijo posvetile katehizaciji otrok od prvega do osmega razreda.

Leta 1971, kakor hitro je bilo gospodarsko poslopje preurejeno v stanovajske prostore, so sestre sklenile odpreti vrata dekletom, da bi jih z duhovnimi vajami utrdile v veri in jim pomagale najti pravo srečo. Zamisel se je zdela neuresničljiva. Veliko je bilo ugovorov: kje so sredstva, kje je prostor... Z zaupanjem v Marijo in z don Boskovim geslom: „Daj mi duše...“ ter s trdno vero tudi v mladino, ki je v svoji globini žejna Boga, so sestre uspele.

Že na prvih duhovnih vajah je bilo število udeleženk nepričakovano veliko. Sestre in novinke so jim prepustile vse svoje prostore: spalnice, obednico, učilnico in se umaknile v klet, na podstrežje in v pralnico.

Prijetno salezijansko ozračje, ki smo ga tedaj na tako lep način doživljale ob božji besedi, ob spodbudnih zgledih in prisrčnem stiku s sestrami in še posebej ob zasebnem pogovoru s sestro magistro nas je vse razpoložilo za bolj zavzeto krščansko življenje. Štiri od teh smo prav v teh prvih duhovnih vajah dale Kristusu dokončen odgovor na njegov klic. Še tisto jesen smo skupaj začele našo pot priprave darovanja na Gornjem trgu v Ljubljani.

Kaj neki bi o svojem doživetju duhovnih vaj v teh desetih letih povedala še mnoga druga dekleta? Nekatere so se jih udeleževale tudi šest let zaporedoma.

Naj spregovorijo nekatere od njih:

— Šele sedaj sem začela spoznavati za koliko milosti bi bila prikrajšana, kolike radosti oropana, če se ne bi udeležila duhovnih vaj. Sestre, ve ste čudovite! Kako znate na nevsiljiv način podati Kristusa, veselje, zaupanje! Ve ste mi, čeprav nevede, že na prvih duhovnih vajah vlile v srce toliko moči, da sem spet s trdnim korakom stopila na pot.

... Želim vam, da še naprej tako močno, s tako ljubeznijo kot dosedaj, oznanjate Kristusov evangelij in vodite „zgubljene ovce v skupni hlev“.

Marjeta

— ... Tedaj ste nam rekli: „Ne naredite prvega greha!“ To je med vami lahko, toda tu, ko vsakdo gleda le nase, ko vsak gleda, kako bi te izkoristil, je to kar precej težko.

Naj vam povem, da sem si na duhovnih vajah dala obljubo, da bom vsak dan napravila eno žrtvico za tiste, ki so je potrebni. Ne vem sicer, kakšen je pravi namen žrtve, vem pa, da mi to pomaga: ves dan mislim kaj bom naredila v Njegovo slavo, čeprav se je že zgodilo, da sem kdaj pozabila na to svojo obljubo — pa vendar sem vesela, da je On vedno pri meni: misel na Boga me dela srečno.

Kristina

— Takih duhovnih vaj še nisem doživela.

... Zvečer nisem in nisem mogla zaspati; vedno sem imela v mislih Jezusa in Marijo. Zelo ste mi pripomogle do trdnejše vere. Pri vas sem se naučila, da je dober in moder tisti, ki reče zjutraj, ko se zbudi: „Danes hočem biti boljši kot včeraj!“ Tudi jaz bi rada postala modra in čista, toda to ne gre tako hitro: treba je veliko trpeti in veliko moliti! ...

Polonca

— Ob slovesu mi je bilo tako težko, da sem komaj premagovala solze. Toda šle smo, naš duh in naše misli pa so ostale z vami... Po poti domov nas je spremljala pesem: „Moja največja sreča naj bo, tebe slaviti, Jezus moj Bog“ — ki smo se jo naučile pri vas... Koliko sreče in veselja sem odnesla od teh duhovnih vaj, koliko dobrih napotkov za življenje, ki je polno nevarnosti. Kako naj vam bom hvaležna za to duhovno prenovitev? !! To se ne da poplačati tu na zemlji, to lahko poplača le On.

Alenka

— Ko sem včeraj prejela vaše pismo, bi kar skakala od veselja. Ne da se povedati, kako sem bila srečna. Tri dni bom spet pri vas. Pri vas, kjer se umije duša, kjer se umirijo živci. Povem vam, da sem bila tiste tri dni pri vas popolnoma mirna. Niso me mučili ne grehi (saj me niso mogli) ne skrbi. Takega miru si nadvse želim. Rečem vam, da sem takrat prišla domov vsa prerajena... Odkar sem bila pri vas tudi spoznavam, kako je res Marija naša dobra Mati, da je ona velika priprošnjica kristjanov, polna milosti.

Marta

Še mnoge druge bi najbrž povedale, da so jim bile duhovne vaje koristne, morda celo izredna pomoč v življenju. Mnoge se s hvaležnostjo spominjajo teh dni in to izražajo pismeno in ustno, ko nas obiščejo, nekatere tudi s svojo družino.

Lepo število je tudi tistih, ki še študirajo na univerzi in s ponosom izpovedujejo svojo vero, okrepljeno in utrjeno prav v pogostih duhovnih vajah. Njihov dober zgled je kakor kvas za okolje in pomaga tudi drugim najti pravo pot. So apostoli tudi z besedo. Pogosto so prav te, ki navdušujejo svoje prijateljice in jih pripeljejo s seboj na duhovne vaje. Ko so se letos poslavljalne po končanih majniških duhovnih vajah, je neka sestra dejala, da bi bilo lepo, če bi tudi drugo leto prišle, je ena od njih navdušeno rekla: „Da, vse me, pa še kakšna nova!“

V desetih letih se je število udeleženk duhovnih vaj stopnjevalo, tudi zato, ker se je stopnjevalo število tečajev duhovnih vaj. Letos, ko slavimo stoletnico smrti sv. Marije Mazzarello, je doseglo rekord: šest tečajev, vsak z lepim številom udeleženk.

Duhovne vaje so doslej obudile tudi redovne poklice: dvajset za družbo Hčera Marije Pomočnice.

Vseh se vsak dan spominjamo v molitvi, da bi jih Gospod ohranil v življenju po evangeliju. Še posebej pa priporočamo Mariji Pomočnici tiste, ki jih je že sprejela za svoje in tiste, ki so se ji na kak način posvetile. Sveta Marija Mazzarello pa naj izprosi, da bo med mladino vedno več takih deklet, ki bi se po njenem zgledu želele darovati Bogu za odrešenje duš.

s. Agata Kociper

NJEGOVE ROKE

Salezijanec pomočnik Jože Zajc

... njegove roke so delale čudovite stvari ...

Bil je deseti brat v družini, tudi sirota po očetu. Mati pa ga je ljubila bolj kot druge. Zato ni postal Jurčičev 'deseti brat' ... Materina ljubezen ga je odprla že zgodaj božji ljubezni. Zadihal je v trdni in močni veri.

Začel se je izpolnjevati božji načrt z njim. Bogate darove, ki mu jih je podaril Bog, je pri don Bosku razvil v vse smeri.

Ljubil je naravo, v njej so se mu odprle oči. Polje, travniki, gozd v jutranji zarji, z meglenim pajčolanom preprežen gaj, vročina poletnega sonca, zahajajoče sonce v rdečilu obkroženih oblakov, nevihte z bliski in gromi, jesensko deževje, zimski mraz in brezmadežna belina snega ... V tej naravi pa življenje ljudi, živali, ptic ... Vedno jih je čutil in doživljal. Doma, na Rakovniku, v Benetkah, na Nizozemskem. Bog mu je dal čuteče srce, vedrino življenja, veselje do soljudi.

Njegove roke so začele delati čudovite stvari. Najprej so začutile čudovitost božjega stvarstva, potem pa je na ta izziv odgovarjal z vedno večjo zagnanostjo.

Začel je z obdelovanjem usnja. Kaj vse je videl v njem in kako ga je obdelal, da bi človeka čevljev, ki ga je naredil ne žulil, ampak mu omogočil stik z naravo in z ljudmi človeku, za katerega je čevlje naredil. Postal je mojster in s pomočjo profesorja Steimana in slavista Breznika napisal priročnik čevljarške stroke. Hotel je, da bi še drugi znali izdelovati dobre, lepe, mehke čevlje.

Pri don Bosku na Rakovniku je odkril čudovitost božjega dela, ki se razodeva v mladih. Potem je v Deškem vzgajališču na Selu v Mostah v mladih odkril z začudenjem v očeh zmaličeno podobo, ki jo je popačil človek. V sebi je odkril nove božje darove. Ne samo oblikovati čevlje, trudil se je pomagati mladim, da bi si znova oblikovali svojo resnično človeško podobo. Navdihoval se je pri don Bosku, velikem ljubitelju in oblikovalcu mladih.

Njegove roke so prijele za trobento, da bi iz nje izvabil globoke note človeškega sočutja; njegove roke so prijele za žogo, da bi skupaj z mladimi pozabil na vse kar je v življenju nelepega, ugonablajočega; njegove roke so prijele za žice in galeno in privabljale človeške glasove sveta, novice in glasbo ... Zdelo se je, da njegove roke delajo čudeže. Ta čudež bi ga kmalu stal življenje: Italijani v okupirani Ljubljani so ga odkrili in zaprli. Težko ga je bilo rešiti.

Predstojnik, ki je bil nekoč v Sloveniji, ga je odkril v Benetkah in ga poklical na Nizozemsko, da bi mu tam s svojimi rokami napravil delavnice za revno mladino. Njegove roke je vodilo srce: nekdanji otrok, deseti brat iz Biča pri Velikem Gabru je za te svetlolase in rdečelične fante napravil čudovite stvari. Ni bil še zadovoljen. Zdelo se mu je, da še ni izpolnil

načrta, ki ga ima Bog z njim. Želel si je črnolasih revežev v misijonih.

Bog pa ga je nagradil z nebesi. Toda slovo od zemlje ni bilo lahko. Bolezen ga je mučila, izmučila, a ne strla. Pripravila ga je na srečanje z don Boskom v nebesih.

Takega si predstavljajo še danes njegovi sobratje in prijatelji: zmožnega velikih žrtev za odrešenje življenj mladih, ki nimajo upanja.

Jože Zajc je bil rojen 16. marca 1916, k don Bosku na Rakovnik je prišel septembra 1930. leta, njemu je dal svoje življenje na Radni 16. avgusta 1936, leta 1945 je živel in delal v Benetkah, septembra 1947 je prišel na Holandsko, aprila 1952 je smrtno zbolel. 25. februarja 1954 je dovršil svoje poslanstvo na zemlji v Amerstoortu na Nizozemskem. To je njegov življenjski okvir, v katerega je vtikal s svojimi čudovitimi rokami, ki jih je vodilo božje srce, ne samo čevlje, temveč svoje življenje za večnost. S svojim življenjem pa je z don Boskom sodeloval pri oblikovanju mladih, da bi zaslužili veličino resničnega življenja.

stk

SALEZIJANSKI JUBILEJ V ŽELIMLJEM

Želimeljska salezijanska skupnost se zahvaljuje

„Z globokim čutom hvaležnosti Bogu priznavamo, da salezijanski zavod s srednjo versko šolo v Želimljem ni sad izključno človeške prizadevnosti ampak predvsem božje Ljubezni.“ Tako je 7. oktobra 1971 zapisal v spominsko knjigo naše ustanove tedanji ravnatelj in saedanji inšpektor, Rudi Borštnik. Tudi mi, ki sedaj tvorimo salezijansko skupnost, izrekamo iste besede ob prvi desetletnici.

1. Predvsem se zahvaljujemo Bogu za dar ustanovitve in dar ohranjanja te ustanove, Mariji Pomočnici pa izpovedujemo vse zaupanje.

2. Z ginjeno hvaležnostjo se spominjamo tistih, ki so začeli to pionirsko delo: predvsem tedanjega inšpektorja g. Martina Jurčaka. Pogovor z njim ob tej obletnici je izraz naše zahvale. Skupaj z njim izrekamo hvaležnost vsem njegovim najožjim sodelavcem.

3. Nikakor ne pozabljamo vseh tistih ustanov in posameznikov, ki so omogočali in pomagali postaviti ta dom.

4. Redno se v evharistiji in molitvi spominjamo vseh tistih, ki so bili tukaj, tistih, ki nam stojijo ob strani, da more ta ustanova dosežati svoj namen.

5. Naša skupnost bo to leto preživljala v večji molitveni zahva-

li; v globlji duhovni skrbi za odgovor na božji klic; v močnejši prošnji k Bogu za nove duhovne poklice; v konkretnih oblikah hvaležnosti vsem tistim, ki so postavljali to, kar je; v poživljanju tipičnega salezijanskega poslanstva.

6. Vse člane salezijanske družine, vse tiste, ki jim je pri srcu zdrava prihodnost Cerkve in še posebej mladih, pa prosimo, da nam v svojih srcih želijo „rose od zgoraj“.

Ob desetletnici

Pogovor z Martinom Jurčakom

1. Kako je prišlo do zamisli, ustanoviti lastno versko šolo in noviciat?

Ob prevzetju inšpektorske službe leta 1964 sem ugotovil, da so vse vzgojne hiše na Hrvaškem. Samo bogoslovci so bili na Rakovniku. Tudi je bila tedaj med redovniki težnja, naj ima vsaka narodnost svojo provinco s svojim predstojnikom. Samo Slovenci in Hrvati smo še imeli skupno provinco. Zato je bilo pričakovati, da bodo v doglednem času tudi Hrvatje želeli imeti svojo provinco, kar se je v resnici zgodilo čez pet let.

Zato je bilo nujno misliti na ustanovitev vzgojnih hiš v Sloveniji. Naši gojenci in mladi sobratje so na Hrvaškem uživali bratovsko gostoljubje, so pa prinesli s seboj

neznanje slovenščine, slovenske zgodovine in slovenskega slovstva. Po petih letih šolanja na Hrvaškem in še po dveh letih vojaščine je bilo skorajda konec njihove slovenščine. Tudi iz tega razloga, ki ga je upoštevala tudi verska komisija, je bilo potrebno ustanoviti naše vzgojne hiše v Sloveniji. To se je izvedlo postopoma.

— Noviciat

Leta 1966 je želimeljski župnik Karel Erjavec odšel na večjo župnijo v Št. Peter pri Otočcu. Ljubljanski generalni vikar je tedaj zaprosil našo inšpektorijo, da bi prevzeli upravo župnije Želimlje. Predno smo se dogovorili o prevzemu, smo si ogledali župnišče in ugotovili, da bi se dalo s preureditvijo podstrešja usposobiti za sprejem do 30 novincev. Zato smo župnijo sprejeli. Naslednje leto je bil tam zopet slovenski noviciat po 22. letih. Ustanovo smo prijaviili in stvar je stekla.

— Iskanje lokacije za srednjo versko šolo

Tu so se začele težave, precej tudi zaradi naše plašnosti. Zaradi skromnih sredstev si nismo upali na kakšno novogradnjo, saj ni bilo denarja. Zato smo iskali, kje bi bilo možno preurediti kakšna gospodar-

ska poslopja v šolske prostore. Prejšnji inšpektor Jakob Avguštin je bil navdušen za Šentrupert na Dolenjskem. Po daljšem razglabljanju smo se res odločili za to postojanko. Ing. Martinjak Dore je naredil načrte, na občino smo vložili prošnjo za preureditev prostorov v šolske namene. Toda občina ni dala potrebnega dovoljenja. Z dr. Valterjem Dermotom sva obredla občinske in partijske forume. Povsod sva bila lepo sprejeta, niso pa bili za to, da bi se mi z versko šolo naselili v Šentrupertu. Svetovali so nam, naj iščemo druge lokacije. Zadevo smo rešili na verski komisiji, ki ji je tedaj načeloval Boris Kocjančič. Rekli so nam, da lahko ustanovimo svojo srednjo versko šolo. Glede lokacije pa so nam svetovali Želimplje, češ, tam imate svojo ustanovo. Ves čas gradnje v Želimpljem ni bilo nikakih ovir od strani oblasti, tudi krajevna skupnost nam je šla zelo na roke.

Ni pa bila šala zbrati sredstva za gradnjo. Sreča je bila v tem, da so načrti predvidevali tri novogradnje in tako je tekla gradnja enega objekta za drugim in je bilo lažje plačevati. Ko smo gradili tretji del, sta bila prva dva, stanovanjski in šolski, že v prometu. Po predloženih prošnjah in načrtih gradnje smo dobivali sredstva iz treh virov: od mednarodnega karitasa v Rimu, od škofijskega karitasa v Kölnu in od sobratov, doma in v tujini (Blatnik, Vode, Simčič itd.). Prav pomoč od sobratov, ki so tako velikodušno podpirali gradnjo, mi je bila v spodbudo in uteho. Pomoč sobratov je bila tudi v njihovem delu pri gradnji. Tako so bogoslovci žrtvovali svoje počitnice, silno veliko pa so doprinesli s svojim delom aspiranti in kleriki ter novinci v Želimpljem. S tem smo občutno zmanjšali gradbene stroške.

2. Kako je v začetku potekalo življenje v Želimpljem?

Življenje v prvih letih v Želimpljem je bilo zelo živahno, zahtevalo pa je tudi odpovedi, ker zlasti v začetku ni bilo vse primerno urejeno. Toda vsi so razumeli začetne težave in so bili zadovoljni. Največ pa je bilo vredno to, da je bil zavod poln do zadnjega kotička. Tudi hrvaške hiše so bile do kraja polne brez Slovencev in bi za nas tam ne bilo prostora.

Srednja verska šola v gradnji

Blagoslovitev doma 7. oktobra 1971

Tedanji inšpektor-graditelj Martin Jurčak

3. S kakšnimi občutki gledate nazaj na leta graditve?

Ko po tolikih letih gledam nazaj na opravljeno delo v Želimljem, se sprašujem, kako sem si upal začeti tako veliko stvar s praznim žepom? Gotovo je bil božji navdih, ki mi je dajal poguma, da sem posnemal predstojnike drugih redov, ki so prav v tistih ugodnih časih drug za drugim gradili nove moderne verske šole (minoriti v Odri, Frančiškani v Samoboru in dr.) Veliko mi je pomagalo tudi zaupanje v sv. Jožefa. Njega sem postavil za glavnega blagajnika. In reči moram, da se blagajna nikoli

ni izpraznila do kraja. Kadar je prišlo plačilo, smo vedno imeli s čim plačati. Tako je bilo vsa tri leta gradnje. To me je potrjevalo v zavesti, da je gradnja po božji volji. Seveda me sv. Jožef ni pustil doma pri miru. Enkrat me je poslal v Rim, drugič v Nemčijo, tretjič okoli sobratov in tako so prihajala sredstva.

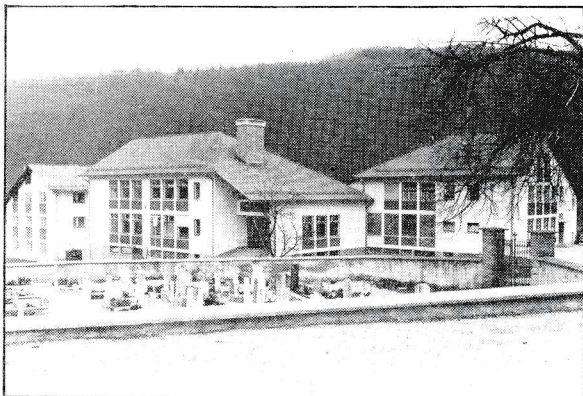
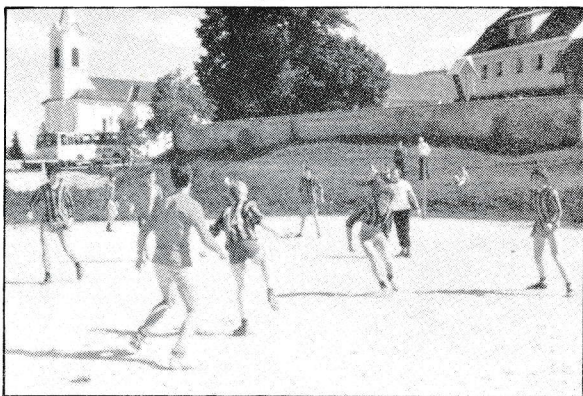
4. Kaj bi želeli izraziti ob desetletnici?

Moja želja ob tej obletnici je najprej seveda ta, da bi božja previdnost pošiljala dovolj mladih

ljudi, ki bi napolnili prostore in se tu pripravljali za pomoč Cerkvi in v salezijanski družbi.

Druga želja se mi je izpolnila s tem, da ste postavili kip sv. Jožefa na častno mesto v zahvalo za njegovo pomoč in tudi kot prošnjo za nadaljno pomoč.

Za srečno opravljeno delo naj bo čast in hvala Bogu, Mariji Pomočnici, sv. Jožefu, vsem sobratom in še mednarodni ustanovi karitas v Rimu, škofijskemu karitasu v Kölnu s pomožnim škofom Jožefom Teuschem na čelu ter vsem sobratom, in končno še mojemu zvestemu sodelavcu ing. Doretu Martinjaku.

MARIJA, KRALJICA MIRU S KUREŠČKA

V vsaki stiski si ljudje iščemo pomočnikov, ki bi nam pokazali izhod in nas podpirali v slabosti. Ko so v šestnajstem in sedemnajstem stoletju na slovensko ozemlje vdirali Turki, so naši predniki iskali pomoči pri svetnih oblastnikih, ki pa so jih velikokrat pustili na cedilu. Zato so se zatekali k močnejšemu, k Bogu, ali k njemu po božji Materi Mariji. Niso pozabili tudi na resnico, ki jo hrani star slovenski pregovor: 'Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal!' Zato so si tudi v turških nevarnostih poleg zaupne molitve omislili človeško samopomoč, takozvani 'ognjeni telefon'. Po najvišjih gričih, tam od hrvaške meje pa na Gorenjsko, Primorsko, Štajersko in Koroško so zagorele grmade, kresovi. Še danes mnogi vrhovi nosijo ime Grmada.

Eden od vrhov, na katerih so kurili grmade, pa nosi ime Kurešček, hrib nad Želimljami, južno od Ljubljane.

Na vrhu tega griča s silno lepim razgledom, od koder sega oko

domala do vseh robov Slovenije, so postavili tudi cerkev in okoli nje postavili najverjetneje tudi taborško obzidje, kamor so se ob nevarnostih zatekali in našli ljudje zavetje. Cerkev so posvetili Mariji, Kraljici miru. To je edina tovrstna cerkev v Sloveniji.

Ta cerkva je zdaj v ruševinah. Med zadnjo vojno so Italijani požgali župnišče in gospodarsko splotje. Cerkev pa je začela razpadati po vojski, ko ji je vihar odnesel pločevinasto streho, a ni bilo skrbne roke, da bi škodo popravil. Ostal je samo še zvonik, leta 1972 mu je ob kurjenju kresa zgorela streha, in je potem začel razpadati.

Milostna podoba, lep baročni kip Marije, Kraljice miru, je bila po vojski najprej v cerkvi na Pijavi gorici, potem v škofijskem domu v Ljubljani, ljudje pa so si želeli Marijino podobo kje blizu. Prosili so župnika v Želimljem, pokojnega Karla Erjavca, ki je tedaj oskrboval Golo, Visoko in Zapotok, naj bi jo dali v župnijsko cerkev v Želimljem. Tako je Mati božja s Ku-

reščka našla svoj drugi dom v mirni želimeljski dolini pod Kureščkom. To župnijo od leta 1964 upravljajo salezijanci.

Na Kurešček so skozi stoletja prihajali številni romarji iz bližnje in daljne okolice. Znameniti so bili romarski shodi na Velikonočno ponedeljek, na tretjo velikonočno nedeljo, na binkoštni ponedeljek in zlasti na Angelsko nedeljo, tj. na prvo nedeljo v septembru.

Že Valvazor omenja to božjepotno cerkev v drugem delu pete knjige svoje 'Slave vojvodine Kranjske'. Pripoveduje legendo, da mežnar v visokem snegu ni mogel iti zvonit. Okoliški prebivalci pa so slišali od cerkve dol glas, naj cerkovniku napravijo gaz. 'Ne jamčim za resničnost dogodka, vem pa, da k tej cerkvi prihajajo številni romarji', zaključí pripoved Valvazor. Pripoveduje tudi zgodbo o mravljah, ki prihajajo na praznik Marijinega rojstva, kateri je cerkev posvečena, in ostanejo v cerkvi osem dni. Čeprav ljudje hodijo po njih, jih ne pomečkajo. Pravi, da so

mu, o tem pripovedovali cerkveni ključarji in drugi resni možje'.

V 'Zgodnji danici' leta 1890 beremo na strani 197, da je bila cerkev v zelo slabem stanju in da so jo popravili. Leta 1894 so popravili tudi glavni oltar z Marijinim kipom. Za popravilo je sam cesar Ferdinand naklonil 200 forintov.

Na vrhu slikanega oltarja je bil napis: 'In loco isto dabo pacem' — na tem kraju bom delila mir — in letnica 1837. Na oboku je angel nosil napis s prošnjo: 'Funda nos in pace' — utrdi nas v miru.

Na svodu v ladji in nad prezbiterijem so bile lepe freske. Po mnenju pokojnega dr. Franceta Steleta so bile delo našega domačega pomembnega baročnega slikarja Antona Cebeja. Ljudje se spominjajo zlasti freske, ki predstavlja dva sprta plemiča, ki jima škof kaže Marijino sliko. Pred Marijino podobo sta se spravila in sklenila mir. V znak sprave sta dala zgraditi cerkvice na vrhu griča.

Medtem ko so freske razpadle, je glavna dragocenost, milostni Marijin kip, ohranjen. Zanimivost na kipu je Marijin prestrašen pogled. Ljudje pravijo, da nosi v svojih očeh 'turški strah', to je tisti strah, ki so ga doživljali ljudje ob klicu, ki se je razlegal ob goreči grmadi: 'Turki gredo!'

Župnijska kronika župnije Ig za leto 1897 omenja, da je cerkev

obiskal tudi ljubljanski škof dr. Jakob Misija, poznejši goriški nadškof in kardinal: 13. junija je bila birma na Igu, 14. na Golem, 15., na Vidovo, pa so se povzpeli na Kurešček. Tam je škof tudi imel mašo.

Letos je bila notranjost želimelj-ske župnijske cerkve popolnoma prenovljena. Ob tej prenovi je tudi Kureščka Mati božja dobila nov prestol. Marmornato zemeljsko kroglo, preko katere se opleta križ, objemata dve mogočni roki. Na njima stoji polica, ki nosi Marijin kip. Ob kipu, kot upamo, bo že kmalu zablestel še okvir iz razvejanega pozlačenega vejevja, kakršno obdaja tudi podobo Marije Pomagaj na Brezjah in v ljubljanski stolnici, delo akad. kiparja Maksa Berganta iz Kamnika.

Zdaj je v Želimljem na prvo septembrsko nedeljo, nekoč angelsko nedeljo, romarski shod v čast Kureške Matere božje, Kraljice miru.

Obnovljeni Marijin kip in prestol v cerkvi še ni dovolj. Marija je imela važno vlogo v zgodovini slovenskih src. Zato mora dobiti prestol predvsem v naših srcih. To so krščanska srca, ki delajo za mir v svetu, med ljudmi.

Morda bi si za spomin iz razpadle cerkve vzeli dva napisa: 'In loco isto dabo pacem' — na tem kraju bom delila mir, in 'Funda nos in pace' — utrdi nas v miru.

Prvi napis pomeni obljubo same božje Matere, kraljice miru, drugi pa izraža prošnjo vseh romarjev, ki so skozi stoletja prihajali na Kurešček.

Marija upravičeno obljublja mir, saj je Mati kralja miru, Kristusa. Že Izaija ga je napovedal: 'Tedaj bo pognala mladika iz Jesejeve korenine. Pravičnost je opasana okoli njegovih ledij. Dežela bo napolnjena z Gospodovim mirom!' Ob Kristusovem rojstvu pa so angeli prepevali: 'Mir ljudem na zemlji!' Ta mir vsakdo doseže po notranji pravičnosti, to je, po povezanosti duha z Bogom. O njej pravi sv. Pavel: 'Božje kraljestvo ni v jedi in pijači, ampak v pravičnosti, miru in zvestobi v Svetem Duhu!' (Rimlj 14, 17). In ta mir je Marija imela, ne ker bi imela težav in življenjskih preizkušenj, ampak ker je bila popolnoma potopljena v božjo voljo. Tako je ohranila notranji mir v najtežjih življenjskih okoliščinah.

Ko tudi mi prosimo Funda nos in pace — utrdi nas v miru, ne prosimo le trenutkov miru med dvema vojnama, ampak da bi bili vsi ljudje 'ljudje dobre volje', ljudje, s katerimi se da graditi varnejša bodočnost človeštva, ki ne bo temeljila na orožju, ampak na medsebojni povezanosti vseh zaradi Boga, pa četudi je treba pozabiti na osebne zahteve . . .

Stane Okorn

Romarji k Materi božji na Kureščku 1. septembra 1940

SALEZIJANCI 60 LET NA ŽUPNIJI V VERŽEJU

Don Bosko nas je poslal pomagat mladim, da bi postali dobri kristjani in pošteni državljani. Za to delo so salezijanci leta 1912 zgradili v Veržeju semenišče z nižjo gimnazijo, odprli 'oratorij' za okoliško mladino in začeli pomagati tudi v krajevni župniji. Po smrti zadnjega škofijskega župnika Janžekovica leta 1912 pa so salezijanci prevzeli v upravo tudi župnijo. Letos mineva 60 let salezijanskega pastoralnega dela v tej župniji. Vzgojno delo za poklice pa se je končalo z nemško okupacijo leta 1941 in se po vojni ni moglo več obnoviti.

Pobrs kajmo ob tem jubileju nekoliko po zgodovini Veržeja, kolikor je povezana s Cerkvijo.

Veržej je bil v srednjem veku skladišče za vojaške potrebščine in za sol, ki so jo dovažali iz solnatih gor na Gornjem Štajerskem in iz Solnograške. Bil je tudi upravno središče s cesarskim mitniškim uradom. Deželni vladar je Veržeju leta 1340 podelil pravice trga, toda pot do lastne cerkve, ki bi se trgu spodobila, je bila dolga dve sto let, do župnije pa je trg prišel šele v 19. stoletju, ko se je leta 1863 končno izvil bližnji križevski župniji.

Pred sedanjo cerkvijo sta bili že dve. Prva je bila zgrajena leta 1545. Omenja jo strasburški župnik iz tega leta. Leta 1605 so jo požgali Turki obenem z drugimi hišami. Novo cerkev so zgradili na drugem mestu. O tej je zapisal sekovski škof Eberlein, ki je 1617 obiskal Veržej, da so jo zgradili iz hrastovih brun, jo lično omazali z ilom in pobelili. Ta cerkev je stala na mestu sedanje ali v bližini. Proti koncu 17. stoletja je začela razpadati. Za silo so jo popravili. Leta 1723 pa so zgradili sedanjo, ki je bila leta 1734 blagoslovljena.

Zgodovino med obema vojnama je v veržejski župniji pričel salezijanski ravnatelj Marijanišča dr. Franc Volčič, prvi v vrsti 60-letnega salezijanskega pastoralnega dela v tej župniji. Že naslednje leto je župnijo prevzel Ivan Perovšek (1922–1922), ki je v sedmih letih precej storil za obno-

Župnijska cerkev v Veržeju

vo cerkve. Bil je znan 'reformator' in je tudi imel precej uspeha. Za njim je bil Josip Tkalec (1929–31). Njegova zasluga je, da je Veržej že takrat dobil elektriko. Mislil je tudi na obnovo cerkve, zato je v ta namen vložil v hranilnico čez 18 tisoč tedanjih dinarjev. Z obnovo je pričel njegov nasled-

nik Anton Klemenšek (1931–41). Do birme 1934 je bila cerkev popolnoma obnovljena. Bivše župnijsko gumno in parmo je spremenil v župnijsko dvorano. Njegovo delo je prekinila nemška okupacija. Nemška oblast je salezijance pregnala iz Veržeja.

Po vojni so se salezijanci vrnili v zavod, ki je bil kmalu nacionaliziran. Ohranili pa so delo na župniji in začeli stanovati v župnijskem domu. Od tedaj se je zvrstilo v Veržeju šest župnijskih upraviteljev. Kakor dokazuje kronika in doživljanje ljudi, so se vsi župnijski upravitelji prizadevali za duhovno poglobitev verskega življenja po don Boskovem zgledu in načinu: po Mariji k Jezusu.

Tudi obnovitvena dela župnišča in cerkve so dobro vidna in se celo čujejo iz zvonika in iz cerkvenega kora.

Tuji obiskovalci Veržeja, ki so se pomudili v cerkvi in v župnišču, so povedali: 'Tukaj pa so dobri ljudje, ker imajo cerkev in župnišče lepo obnovljeno...'

Jože Kostanjevec

Procesija Marije Pomočnice v Veržeju

V Vietnamskem pragozdu za duše

Kdo je Jože Huu?

Vojna vihra divja v Vietnamu. Bolehna mamica mi pripelje svojo sina, kakor starozavezna Ana, da ga posveti Gospodu in Mariji. Sprejel sem ga, ker je bila revna, in bolehna in vdova: družinski oče je padel v vojni. Nekaj let pozneje je bil ta njen sin Jože med mojimi najboljšimi novinci v Tramhanju. Po noviciatu smo ga poslali na filozofske študije v naš študentat v Hongkong. Fant je bil tak, kakršnega smo pričakovali: ponižen, požrtvovalen in postrežljiv. Svoje študije je opravil odlično.

Sporočijo mi, da Jože leži v bolnišnici, na smrt bolan za jetiko. Obiskal sem ga. Zdravniki in sestre so zvedele, da sem bil njegov magister. Dobra zdravila in nega so ga pozdravila toliko, da je lahko prišel v Dalat, da bi pomagal pri filozofiji tistim, ki so študirali na katoliški univerzi. Njegova požrtvovalnost ni poznala meja.

Ko je Južni Vietnam padel, smo dali Jožeta posvetiti v diakona, čeprav še ni končal vseh teoloških študijev. Ko je kmalu nato te študije končal, je bil poslan na postojanko s šestimi drugimi kleriki in pomočniki. Nova vlada pa mu ni dala dovoljenja, da bi ga škof posvetil v duhovnika.

Veliko je molil, da bi vendar prišel tisti srečni dan nove maše...

Kaj je 'novo gospodarstvo' — kinh te moi?

Vojna se je pred petimi leti končala. Vietnam je po tridesetih letih vojne bil v ruševinah. Mesta so bila prepolna ljudi, polja pa opustošena, stara rižna polja zarasla z grmičevjem, kače in vsake vrste golazen je v njih našla svoj dom. Vlada je sklenila, da bo opustošena polja spet obnovila. Najprej je bilo treba poiskati neeksplozirane mine in bombe, potem pa znova ustvariti polja in nasade. Ponekod je bilo treba narediti nasipe pred morskovo vodo, da ne bi uničevala rižna polja.

Tudi katoličani so se izseljevali iz mest in v takih divjinah pričeli novo življenje.

Novo gospodarstvo se je pričelo tudi po pragozdovih, zlasti v srednjem Vietnamu. Tudi tja so šli številni katoličani, da bi kot nekaj benediktinci v Evropi sekali drevje, kopali jarke za odvajanje vode, pripravljali prostor za polje.

Zaželeli so si duhovnika, da bi živel z njimi reven z revnimi, jih tolažil in hranil z zakramenti. Ker niso mogli dobiti nikogar, so se obrnili na našega diakona Jožeta. Takoj je bil pripravljen živeti ubog z ubogimi in jim deliti tolažbo, ki jo lahko daje diakon.

„Ni bilo lahko“, mi piše marca letos. „Končno sem dobil dovoljenje od vlade. Odpravljam se v pragozd. Postavil bom kapelico in bivališče zase. Opravljaj bom diakonsko službo, dokler ne bo prišlo dovoljenje za duhovniško posvečenje.“

Narahlo me je prosil za pomoč: potrebuje zdravila, obleke, najpotrebnejše za življenje. Okolje je namreč nezdravo zaradi mrčesa in tudi nevarno zaradi divjih zveri in strupenih kač, med njimi 'gorečih kač', ki so menda take kot tiste Mojzesove v puščavi, ki so pikale Izraelce.

„Dragi Jože, ti greš. Pohvalim tvoje velikodušno srce. Vedel sem, da si velikodušen in požrtvovalen. Nikoli nisi gledal nase. Rad si imel uboštvo in vedno hotel živeti in umreti med ubogimi. To milost si si izprosil od Boga, da boš svoje vernike blagoslavljal, jih tolažil in med njimi pospeševal češčenje do Marije Pomočnice, ki je bila vedno tvoja posebna pobožnost: z Marijo in po Mariji k Jezusu. Pojdi, dragi Jože, in Bog naj te blagoslavlja!“

Andrej Majcen

Don Boskove prostovoljke v Vietnamu

Pismo misijonarju Majcenu

Iz Sajgona v Vietnamu je 13. aprila letos pisala našemu misijonarju Andreju Majcenu Donboskova prostovoljka Marija Tim Phuong takole:

Predragi gospod Mai-sen! Prejela sem vaše novice in sem zelo vesela. Vse mo prostovoljke vedno mislimo na vas in na vaše konference, posebno še na zadnjo, ki ste jo imeli pred svojim odhodom.

Prejele smo nekaj italijanskih predavanj o naši družbi. Skušamo jih prevesti, da jih bomo lahko preučevale in mogle biti vedno bolj misijonarke po don Boskovem in Rinaldijevem sistemu za naše življenje po evangelijski veseljem in vedrino. Želim, da bi se nam po dolgih letih vendarle izpolnila želja, da bi nam vrhovno vodstvo v Rimu dovolilo delati obljube.

Vaš naslednik magister novincev De Peter se prizadeva za nas, kolikor mu dopuščajo druga opravila glede svojih sobratov.

Delujemo po svojih domovih. Jaz pomagam svoji sestri pri vzgoji otrok in župniku pri verouku, za otroke, ki se pripravljajo na prvo obhajilo, spoved in birmo, in še druga opravila imam.

Prizadevamo si, da bi se naše prostovoljke lepo razvijale v poklicu in poslanstvu, ki nam ga je določila božja previdnost.

Gospod Mai-sen, prosim vas, da molite zame in za vse nas prostovoljke ter za vso salezijansko družino v Vietnamu. Ne pozabite naše male čredice prostovoljk.

Velika noč v Burundiju

Pismo Gustija Horvata

Iz Rukaga je 12. maja letos takole opisal burundijski veliki teden:

Za praznike je bilo veliko dela, bili so res lepi in doživeti. Lepo sveto razpoloženje je hotelo pokvariti deževje: prav pred obredi se je večkrat ulila ploha. Mislili smo, da bo to zadržalo ljudi doma. Cerkev se je vseeno napolnila. Z Mlinaričem sva si vse obrede bratsko razdelila: en dan eden doma, drugi na podružnici in spet obratno. Tako sem jaz začel s Cvetno nedeljo doma v župni cerkvi. Ni treba posebej poudarjati, da je bila cerkev polna pri vseh treh mašah. Vsi so prišli s palmovimi vejami. Navada je, da jih ob blagoslovitvi dvignejo v zrak in z njimi 'plapolajo', da se sliši šum, 'kakor šum močnega vetra'. Na veliki četrtek je bilo prvo sv. obhajilo (prvo, ker je še eno poletni, za drugo polovico otrok). Jože je zdaj obhajal čez 150 prvoobhajancev in umil noge dečkom, med njimi tudi pohabljenim, ker je letos leto prizadetih. Enako je bilo na glavni podružnici. Tam sem imel 41 prvoobhajancev. Za prvo obhajilo ni tu nič posebnega.

ga: niti posebne obleke, niti pušeljčka (saj rož tu ne cenijo!). Od Caritasa nam je uspelo dobiti vrečo moke in mleko v prahu. Spekli smo za vsakega otroka hlebček kruha in dodali skodelico mleka — in zadovoljstvo je bilo veliko.

Omeniti moram, da so tu obredi velikega tedna zgodaj popoldne, da lahko po obredih vsi pridejo do teme domov — ob 18. uri. Ponoči nihče ne hodi okrog, le razbojniki in tatovi, ki se jih ljudje bojijo.

Na veliko soboto sem jaz vodil vse obrede doma in obenem krstil 162 odraslih katehumenov. Tri leta so se pripravljali na sprejem. Zdaj so prejeli krst in sv. obhajilo. Po obredih, ki so trajali od dveh popoldne do pol šestih zvečer, sem še poročil sedem parov. Čeprav so obredi dolgi, ni bilo nikomur dolgočas in nikomur se nikamor ne mudi. Vse smo lepo pripravili. Katehisti so vse lepo vodili, brali, peli, razlagali, pevci so ob spremljavi bobnov poskrbeli za lepo doživetje — nas je kar dvigalo! Na veliko noč nimamo vstajenjske procesije, ker ni te navade, zato pa ne manjka navdušenega petja in plesov med mašo.

Prazniki so minili, dela pa ne zmanjka. Ni toliko duhovne priprave, pač pa je več drugega. Jože Mlinarič vodi zdaj razne gradnje kar na treh krajih. V januarju smo dobili kamion. Zdaj nam je lažje zvoziti material. Jaz pa bolj doma gospodarim in pomagam, kjer je potrebno. Dnevi so nam vedno prekratki. Začenja pa se vesela doba za te ljudi: obiranje kave. Čeprav deževna doba še ni minila, kava že zori. Potem bo treba kavo oluščiti in dobro posušiti na soncu. Julija se začne odkup in „pritok“ denarja. To je za te ljudi zelo važno!

Končam, precej sem vsega napisal! Vam in vsej rakovniški skupnosti pošilja lepe pozdrave Gusti Horvat.

Velika noč v Indiji in še kaj

Pismo Ivana Kešpreta

Iz Kotagirija v Indiji je 18. maja pisal misijonar pomočnik Ivan Kešpret:

Kar toplo mi je postalo pri srcu, ko sem za velikonoč prejel tvoje pismo in toliko podpisov sobratov, ki jih osebno poznam in tudi tistih, ki jih ne poznam. Hvala vsem!

Kako prijetni spomini na domače velikonočne praznike! Čeprav sem tu že toliko let, jih še vedno ne morem pozabiti. Tukaj „žegna“ ne poznajo. Namesto butar blagoslavljajo palmove veje. Vsaka družina mora imeti v hiši blagoslovljeno palmo. Hranijo jo vse leto.

Tudi tukaj smo velikonoč lepo praznovali. Obredi so bili v dveh jezikih. V veliki župni v domačem jeziku, v bližnjem samostanu sester pa kar na prostem v angleščini. Te obrede so poverili nam salezijancem, ki spadamo v to župnijo. Najbolj slovesno je bilo za vstajenjsko mašo v noči med soboto na nedeljo. Naš inšpektor je vodil obrede, jaz pa sem vodil mešani zbor. Po dolgih pripravah smo zapeli kar dobro, večinoma v angleščini, nekaj pa tudi v latinščini kot na primer Regina coeli — Kraljica nebes. Obred sta poživila dva krsta in dve prvi sv. obhajili. Vsi štirje so bili otroci Jugoslovancev, ki so začasno zaposleni blizu Madrasa. Te družine so bile nad vsem zelo navdušene.

Sem za par dni v Kotagiriju na počitnicah. Prejšnjo soboto sem končal duhovne vaje, nato so mi dodali še par dni, da si pridobim novih moči za prihodnje šolsko leto, ki se začne junija. Med Madrasom in tem krajem je velika razlika. Tam živo srebro zleze nad 40°C, tukaj pa moramo ponoči imeti tri odeje. Škoda, da bo teh dni hitro konec.

Hiša, kjer sem, je naš noviciat: 35 fantov pravkar dela duhovne vaje. V soboto jih bodo končali in v nedeljo 24. maja bodo napravili v navzočnosti staršev prve zaobljube. Vsi so zelo zbrani, cel dan nič ne govorijo. Tako moram biti tiho tudi jaz, čeprav nisem v duhovnih vajah. Vsak dan grem na sprehod med čajevе nasade. Ti sprehodi me bodo utrdili za delo prihodnjega leta.

V Indiji imamo zdaj že pet inšpektorij. Vsako leto odpremo nekaj novih zavodov. Poslali smo misijonarje tudi v Afriko in na avstralske otoke. Salezijansko delo lepo uspeva. Hvala Bogu!

Vse nas je pretresel napad na svetega očeta. Sile teme proti Luči. Naj še tako skušajo zmešati sledove, kdo je kriv tega napada, vsi vemo kdo je glavni krivec. Naj božja roka čuva Kristusovega namestnika. Prisrčen pozdrav iz vroče Indije vsem dragim sobratom. Molimo drug za drugega!

DOMA IN PO SVETU

Obisk novega mariborskega škofa v Radencih

Župnija Sv. Cirila in Metoda v Radencih je letos za svoj župnijski praznik doživela lepo slovesnost. Obiskal nas je naš novi škof dr. Franc Kramberger. Ni bil to uradni obisk, temveč prijateljski in zato tem bolj prisrčen. Naši farani in mnogi zdraviliški gostje bi se radi osebno srečali z novim škofom. Razumljivo, da je veliko ljudi ostalo zunaj kapele v parku in so po zvočniku spremljali slovesno sveto mašo.

Škofov prednik dr. Maksimilijan Držečnik je bil velik častilec sv. Cirila in Metoda. V času njegovega škofovanja je zrasla njuna cerkev na Tezmem v Mariboru. Velik častilec slovanskih blagovestnikov je tudi sedanji škof. Naša in njegova želja je, da bi v času njegovega škofovanja zrasla cerkev sv. Cirila in Metoda v Radencih.

V svoji pridigi nas je spodbujal k vztrajnemu delu graditve božjega svetišča v naših srcih, h graditvi farnega občestva in tudi h graditvi vidnega svetišča. Obljubil nam je svojo vsestransko pomoč.

Letos poteka 130 let odkar je škof A. M. Slomšek ustanovil bratovščino sv. Cirila in Metoda. Zlasti nova župnija je poklicana, da poživi duha te bratovščine, to je delo za ekumenizem, delo za mir, ljubezen in medsebojno spoštovanje.

Pomurje je tesno povezano z delom sv. Cirila in Metoda. Ne samo zato, ker sta skozi te kraje potovala v Rim, ampak ker so ti kraji bili v zgodovini tesno povezani s Panonijo, kjer je bilo središče njenega dela. Kako prav, da bo vsaj ena cerkev v Pomurju posvečena našima blagovestnikom.

Škofov obisk, čeprav je bil le „mimogrede“, je pustil na vseh faranih izreden vtis. S svojim preprostim nastopom, prijazno besedo, je osvojil srca vseh faranov. Ko mu je mladinka izročila slovenski šopek, mu je v imenu vseh zagotovila ne le spomin, ampak tudi molitve.

Naša nova župnija potrebuje takih očetovskih obiskov, ker je to spodbuda in priznanje, ko se borimo z začetniškimi težavami. Že deset let prosimo dovoljenje za gradnjo cerkve. In prav sedaj nam je dana ‚zelena luč‘. V teh dneh bo inž. Janko Klun včrtal v urbanišični plan novo lokacijo za cerkev. Mariborski geodetski zavod je že vse premeril, naredil mapne kopije in geodetske posnetke. Projektant inž. arh. Blaž Slapšak je naredil idejne skice bodoče cerkve. Še in še bo treba potov in dopisov. Važno je, da je zadeva stekla.

Imamo trdno zaupanje v božjo previdnost in Marijino pomoč. Kakor nam je božja previdnost poskrbela lepo župnišče, prav tako smo trdno prepričani, da bo ob tem župnišču zrasla nova cerkev.

F. L.

Mariborski škof Franc Kramberger med slavljem sv. Cirila in Metoda

Šentupert ima nove veroučne učilnice

Zadnjo nedeljo v marcu je bila v Šentruperški župniji lepa slovesnost blagoslovitve novih veroučnih učilnic. Obred je opravil ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar, navzoč pa je bil tudi salezijanski inšpektor Rudi Borštnik.

Učilnice so povezane z župniščem, je to enonadstropna stavba, v pritličju sta dve manjši, v nadstropju pa večja učilnica, ki lahko sprejme do 120 oseb. Ima tudi vse druge prostore, ki so obvezni za take namene. Stroški so bili zato sorazmerno zelo veliki: dva milijona novih dinarjev. Verniki so velikodušno prispevali tako v denarju, kakor tudi s sredstvi in delom.

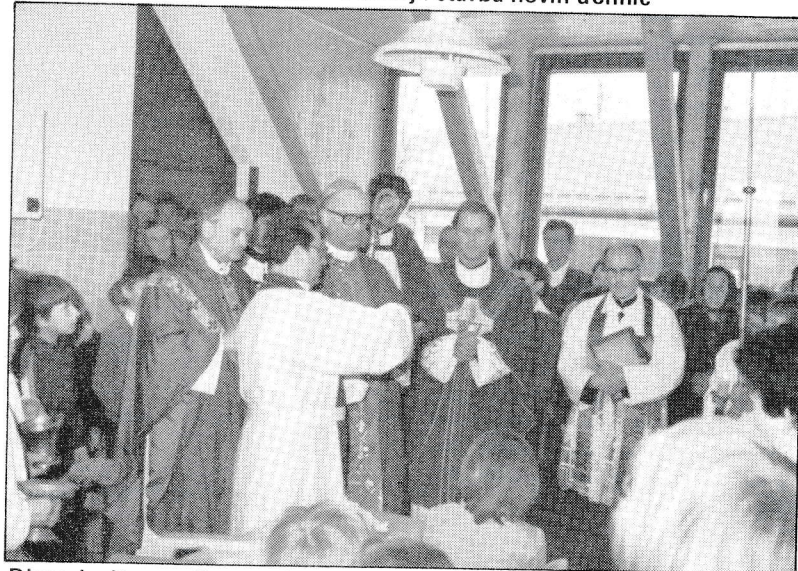
Blagoslovitev učilnic je bila povezana s predstavitvijo birmancev in njihovih staršev. Mladinci so pripravili poleg poročila o delu raznih skupin tudi cel seznam vprašanj, na katera je nadškof prijazno in izčrpno odgovarjal.

Po blagoslovitvi je bila slovesna maša, med njo je nadškof poudaril, kako važno je, da gradijo tudi župnijsko občestvo, solidarnost, prispevajo k povezanosti v župniji in izražajo svojo pripadnost Cerkvi tudi s svojimi prispevki in delom.

Praznik blagoslovitve novih veroučnih prostorov je bila krona sedemletnega neutrudnega prizadevanja sedanjega šentruperškega župnika Janeza Vidica.

Prvo obhajilo v Šentupertu — v ozadju stavba novih učilnic

Blagoslovitev novih veroučnih prostorov v Šentupertu

Blagoslovitev kapele na Melincih

Mariborski škof Franc Kramberger je 5. julija letos blagoslovil prenovljeno in povečano kapelo na Melincih. Posvečena je Mariji Snežni. Udeležili so se slovesnosti skoro vsi duhovniki in redovniki, doma v tej lepi prekmurski vasi. Na Melincih so bili doma 10 duhovnikov, 10 redovnic, trije bogoslovci in dva redovna brata. To priča o globoki veri Melinčarjev.

Poprejšnja kapela je bila občuteno premajhna. Želja po novi cerkvi ali vsaj po povečani kapeli je rasla. Ljudje so bili pripravljene darovati material, delo in denar. Leta 1978 je bil ustanovljen gradbeni odbor in delo je steklo in bilo dovršeno.

Piranski romarji na Rakovniku

Piranski župnik Vinko Črnigoj je privedel lepo skupino romarjev na Rakovnik k Mariji Pomožnici: bili so pri sv. maši, peli so v slovenskem in italijanskem jeziku, tudi homilija je bila v obeh jezikih. Pri lurški Materi božji so se še posebej ustavili in zapeli Mariji na čast. Organizator romanja je po povratku v Piran takole pisal: „Naše romanje 16. maja se je zelo lepo nadaljevalo: vzdušje molitve, bratske ljubezni, vljudnosti, veselja in pobožnosti je bilo občuteno. Spotoma nam je nekdo pripovedoval o don Bosku in Mariji Pomožnici. Po kosilu smo bili v Novi Štifti na Dolenjskem, kjer smo imeli majniško pobožnost z eharističnim blagoslovom.“

Obisk prijatelja in učitelja

Od 27. julija do praznika Marije Snežne je želimeljski zavod gostil odličnega gosta, tržaškega škofa Lorenza Bellomija. Z veseljem se je odzval povabilu našega inšpektorja Rudija Borštnika, naj bi si v naši sredi privoščil nekoliko oddiha. Nas salezijance dobro pozna. V njegovi škofiji namreč delujeta dve inšpektoriji: beneška in ljubljanska.

Pa gospod škof menda ne pozna besede oddih, kajti dneve počitka je hotel izkoristiti za poglobitev

slovenščine. Sicer pa mu slovenska beseda že kar dobro teče, kar je po večletnem zglednem prizadevanju razumljivo. Tudi Slovenci tržaške škofije imajo v Cerkvi pravico uporabljati materinski jezik in tega se najbolj zaveda njihov duhovni pastir. Edino merilo za božji blagoslov pri delu je ljubezen. Strpnost je sicer sijajna beseda, pravi Gandi, vendar nepopolna. Kajti strpnost še ni ljubezen. Pregnati moramo strpnost, da bo dala mesto ljubezni. Zlasti z ozirom na materinščino bližnjega!

Tako je v Želimljem iz te ljubezni do slovenskih vernikov črpal tržaški škof dan za dnem voljo do učenja, poglobljanja, preverjanja. Našo skupnost pa je napajal tudi s svojim velikim duhovnim bogastvom, ko nam je skoraj vsak dan spregovoril nekaj nepozabnih misli.

Predzadnji dan v juliju je med mašo spregovoril novincem, ki so par dni zatem postali salezijanci. Ravno misel na apostolat je škof izbral za svoj nagovor in ga zaključil v tem smislu: „Bodite gotovi, da vas Bog kliče zato, da bi vam pomagal v polnosti uresničiti vašo osebnost; On vas hoče pristne, svobodne in vesele... Človek ima neizmerno željo po Bogu in pričakuje od tistih, ki so zaljubljeni v Boga, da mu prikažejo Boga kot človekovega prijatelja in kot Očeta vseh ljudi...“

Naslednje jutro je našima sestrama in aspirantkama prikazal pogumni in odločni, bojeviti duh Ignacija Lojolskega. „Sv. Ignacij je črpal toliko moč v dolgih molitvah: ko je razmišljal o večnih resnicah, ko se je popolnoma predal Bogu, ko se je neprestano pogovarjal z Gospodom.“

2. avgusta pa se je srečal s farnim občestvom. Ob evangelijskem besedilu, kako Jezus čudežno nahrani množico poslušalcev, je homilijo sklenil z ognjevitimi besedami: „Kdor živi samo za stvari, s tem uničuje stvari in samega sebe. Kdor pa stvari zna darovati, postaja čedalje bolj svoboden in njegovo srce se napolni z radostjo. Čudež, ki ga lahko napravimo tudi mi in ki ga svet pričakuje, je ta: deliti z drugimi vse tisto, kar imamo. Tako se bodo dobrine pomnožile in prinesle srečo vsakemu človeku.“

3. avgusta je škof Bellomi daroval mašo skupaj z enajstimi novimi novinci, ki jih je božja Previdnost privedla, da bi preverili božji glas

in nanj odgovorili. Povabil jih je: „Vzgojite vaša srca, da bodo ljubila glas, ki vas kliče.“ Ta glas je namreč zelo prepričevalen, mogočen, zaupen, spoštljiv, je glas Prijatelja. Nič ne de, če smo ubogi, slabotni, nestanovitni in celo grešniki. Glavno je, da božji glas vzljubimo in mu vedno znova prisluhnemo.

Gospod škof je takoj v prvih dneh šel pozdravit tudi slovenskega metropolita dr. A. Šuštarja, nekaj dni zatem pa se je v Želimljem sestal z ljubljanskim pomožnim škofom dr. S. Leničem. Obiskal je še Golo, Kurešček ter samostansko skupnost v Stični in se z njo zadržal v bratskem razgovoru. Prav tako pa ni pozabil svojih prijateljev na Gorenjskem.

Na predvečer svojega odhoda, ob pesmi in voščilih, ko se je zahvalil za pozornost, je izrazil občudovanje nad molitvijo mladih želimeljskih sobratov in njihovih bratskimi odnosi, ki v skupnosti ustvarjajo posebno blago ozračje.

5. avgusta je škof Bellomi zaključil svoj delovni oddih ter se vrnil v Trst. V nas pa je ostal spomin na njegovo preprostost, skromnost in ljubeznivost, kakor da je nas salezijance hotel spomniti na svojega stanovskega tovariša Frančiška Saleškega: „Preprostost ni drugega kot čisto preprosto dejanje ljubezni, ki ima le en cilj: Bogu se oddolževati za njegovo ljubezen. In naše srce je preprosto samo takrat, ko nas ta želja vodi pri vsem, kar delamo.“

Staš

Obisk avstrijskega inšpektorja

Na povabilo našega inšpektorja Rudija Borštnika je prišel za nekaj dni k nam na obisk avstrijski inšpektor dr. Ludwig Schwarz. Ogleдал si je vse tri glavne domove in še lepo število drugih naših postojank na deželi, lepote naše domovine in blejsko skupnost naših sester. Veseli smo bili njegovega prijetnega nasmeha in zadovoljnosti z vsem, kar so mu naše skupnosti mogle nuditi. Njegova inšpektorija je letos obhajala 75-letnico in je bila nekoč skupna tudi nam in Poljakom. Tako se salezijanske vezi med bratskimi inšpektorijami utrjujejo.

Ministranti pri Dominiku Saviu

V nedeljo po prazniku Dominika Savia, 10. maja, je bilo že običajno srečanje ljubljanskih ministrantov na Rakovniku. Udeležili so se ministranti iz osemnajstih župnij. Naslednjo nedeljo pa so se zbrali pri Dominiku Saviu ministranti iz salezijanskih župnij. Na programu je bilo poleg evharističnega bogoslužja, ki mu je predsedoval nadškof Alojzij Šuštar in imel lep nagovor ministrantom, še tekmovanje v verskem znanju, podelitev nagrad zmagovalcem in igrice 'Družba veselih', ki so jo izvajali ministrante sami.

Po šmarnični pobožnosti so se še vsi okrepili z malico in se veseli vrnili na svoje domove s sklepom, da se bodo prihodnje leto spet srečali.

50-letnica salezijanskega dela v Benediktbeuernu

Proslava te obletnice salezijanske visoke teološke šole in pedagoško-socialnega instituta je trajala več dni. Pričela se je z akademijo v čudovito lepi baročni baziliki. Pripravili so jo študentje pedagoške šole. Geslo akademije bi lahko strnjeno povedali takole: 'Služenje kristjana v današnjem času v don Boskovem duhu'. Prikazali so to misel izredno izvirno.

Glavne zaključne slovesnosti so bile v nedeljo 31. maja.

Po maši je bila v kapeli starega benediktinskega samostana posebna akademija. Med drugimi odličnimi gosti je bil tudi minister za kult, ki je podelil ustanovi listino o pravici javnosti. Pripomnil je, da nemška država noče imeti monopola v šolstvu. S to listino daje vlada salezijanski ustanovi priznanje za njeno uspešno delo v preteklosti in spodbudo za prihodnost, obenem pa se obvezuje finančno podpirati ustanovo. J. P.

Stoletnica španskih salezijancev

Prvi salezijanci so prišli v Španijo v mesto Utrera leta 1881. V tem času se je salezijansko delo razširilo in utrdilo po vsej deželi. Množili so se salezijanci, Hčere Marije Pomočnice, sotrudniki, gojenci in bivši gojenci. Z njimi pa cerkve, zavodi, šole vseh vrst. Ta vzpon je za nekaj let ustavila španska državljanska vojna leta 1936–1939.

Že leta 1946 je salezijancev prek tisoč, leta 1951 prek 1500, leta 1957 že prek 2 tisoč.

Pokoncilska kriza je tudi med salezijanci kosila svoje žrtve. Zdaj je salezijancev v Španiji 2.084 s 161 domovi. Imajo lepo število novincev, kar zagotavlja nov vzpon salezijanskega dela.

V svojih šolah in zavodih imajo 88 tisoč gojencev. Razen teh osnovnih ustanov je pri vsakem zavodu še mladinski dom, župnija, mladinski center s športnimi in versko-kulturnimi dejavnostmi.

Hčera Marije Pomočnice, ki skupaj s salezijanci obhajajo ta jubilej, je danes 1200. Dejansko so prišle v Španijo leta 1886, v mesto Sarria. Don Bosku je pri tem delu pomagala znamenita in svetniška sotrudnica Doroteja Chopitea. Dala je svojih zadnjih 70 tisoč peset za vilo, v katero so se naselile prve Hčere Marije Pomočnice. Sestre imajo med žensko mladino podobno delo kakor salezijanci. Njo so potem posnemali tisoči sotrudniki v salezijanskem duhu in dobrotelnosti. Zdaj imajo 96 svojih centrov delovanja.

Delo za mladino je kar najbolj različno, posebno na poklicnem področju. Zanje je v delovanju 60 centrov z 20 tisoč vajenci in 170 šolskih centrov s 100 tisoč učenci.

Za stoletnico je vrhovnemu predstojniku čestital naš bivši gojenec sedanji španski kralj Juan Carlos. BS 6/81

skrbi kuhinjska opravila v dekliskem domu na Karlovski cesti 22 v Ljubljani, potem v Rovinju, na Trsteniku in v Lovranu, na Rakovniku in na zadnje v Želmljem.

Delo, ki ga je vse svoje redovno življenje opravljala v kuhinji, je ni poplitvilo, ker je bila globoko zasidrana v Boga, ki ji je dajal moči, da ji je tudi delo postalo molitev. Iz njenega odziva na okoliščine, na ljudi in na kraje, v katerih je delala, je bila očitna preprosto izražena, toda globoka duhovnost. Zanja je bila božja previdnost vse, zato ji je bilo izpolnjevanje evangeljskih svetov kar nekam naravnega. Prav v redovnem življenju je čutila vso srečo in to se ji je bralo z obraza in iz njenih prijaznih oči, posebno pa še v njenem služenju sestram in bratom. Sosestre so videle v njej 'sončno dušo': s preprostim humorjem, velikim optimizmom in žlahtno dobrosrčnostjo je znala pregnati vsako meglo ali grozeče oblake, ki jih tudi v redovnem življenju ne manjka. V njej ni bilo sledu po uveljavljanju, kar bi bilo tudi v kuhinji kaj mogoče, njena edina skrb je bila služiti vsem z vedrino srca.

Zadnja leta je večkrat bolehalo, a si ni dala miru. Bila je navajena potrpeti in trpeti. Končno jo je bolezen premagala: pljučnica in srčna vodenica sta ji vzeli vse moči. Njena življenjska daritev se je končala 22. maja, malo pred praznikom Marije Pomočnice, kateri je posvetila vse svoje življenje. stk

Anika Tratnjek

Mati našega sobrata Stanka Tratnjeka, Anika, je po dolgi bolezni in hudem trpljenju 24. aprila letos umrla v starosti 67 let v Lipovcih, župnija Beltinci.

Bila je doma iz znane Škafarjeve družine iz Bratonec (sestra msgr. Ivana Škafarja, upokojenega župnika v Radljah). Kmalu po končani osnovni šoli je šla za zaslužkom na trdo delo v Francijo. Še mlada se je poročila v sosedno vas, kjer sta z možem Lojzetom ustvarila številno družino. Skromno in dostikrat trdo je bilo njuno kmečko življenje, toda bilo je lepo, ker sta imela v srcu močno, živo vero. V tej živi veri, ki vidi Boga v vsem, kar se dogaja, sta vzgojila svojih sedem otrok. Zdaj imajo že

NAŠI RAJNI

S. Terezija Bregar HMP

Rajna sestra je bila doma iz Škocjana pri Novem mestu. Luč sveta je zagledala 7. septembra 1903 v številni krščanski družini.

Pri štiriindvajsetih letih se je

odločila za Bogu posvečeno življenje v redovni družbi Hčera Marije Pomočnice. Po zaobljubah, ki jih je naredila leta 1930 v Italiji, je še naprej delovala v gospodinjstvu v raznih salezijanskih zavodih vse do leta 1940, ko se je končno vrnila v domovino. Najprej je imela na

vsí svoje poklicno življenje, ohranili so tudi družinske svetinje, ki jim jih je predala mati. Sin Stanko se je posvetil Bogu v don Boskovi družbi in že dvanajst let uspešno in požrtvovalno deluje kot župnik med banatskimi Madžari in Bolgari.

Rajna Anika je bila živahnega, veselega značaja, zgovorna v družbi in dobrohotna v trpljenju.

V tistem majniškem popoldnevu smo jo spremili k počitku tja med ciprese lipovskega pokopališča, kjer v Bogu počivajo številne matere lipovskih duhovnikov. Ob zahajajočem večernem soncu se je razlegala prelepa prekmurska pesem materi v slovo.

Št. Zorko

Antonija Bergant

31. julija se je preselila iz časnega v večno življenje Bergantova mama iz Zapog pri Kranju.

Njeno dolgo življenje je bilo uglašeno po melodiji božje volje, njena nenehna skrb: da bi vsa dogajanja pod domačo streho potekala po Stvarnikovem zakonu in načrtu.

Do skrajne samoodpovedi je bila predana številni družini. Kot verna krščanska mati se ni branila posredovati življenja, v službi katerega se je použilo njeno široko srce, se v molitvi k Bogu dvigala njena duša in se v nenehnem delu žrtvovala njene roke.

Skoraj do triinosemdesetega leta je neutrudljivo delala kot mati, gospodinja in kmetica. Zahrbtna bolezen, katera jo je negibno položila na križ bolniške postelje, jo je iztrgala kuhinji, njivam in služenju svojim dragim. Delo na polju ji je bilo, poleg dobre knjige in časopisa prav uteha in radost.

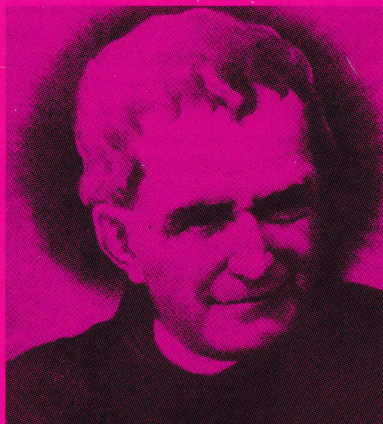
Trpljenje ji ni prizanašalo, več kot cvetja je bilo trnja nasutega na njeni poti: smrt je kruto posegala v

vrsto njenih dragih, šest otrok in mož, se je pred njo preselilo v večnost; pomanjkanje ji ni bilo tuje, posledice vojne niso zgrešile njenih vrat; vse njene želje in upanja se niso uresničila, zaradi česar je še prav posebno krvavelo njeno srce.

Poslednji dve leti se je v nenehnih bolečinah darovala kot pravna žrtev, ki jo je očistila vseh človeških slabosti in Gospodar življenja jo je, tako upamo, pridružil k zboru svojih izvoljenih.

Številni sorodniki, vaščani, znanci in prijatelji so jo pospremili na njeni poslednji poti. Sobratje salezijanske rakovniške in želimeljske skupnosti (kateri pripada tudi eden izmed njenih sinov) so s somaševanjem, kleno besedo in petjem pripomogli, da je bilo njeno slovo polno krščanskega upanja in pravilno ovrednoteno človeško zemeljsko bivanje.

Naj bo dobri Bog njen večni plačnik.

ALI GA POZNATE ?

Črtice iz don Boskovega življenja

53. Kako je don Bosko vzbujal zanimanje za krščanski nauk

Don Bosko je bil med odmori duša razvedrila. Znova in znova si je izmišljal nove načine, da bi zabaval svoje fante. Med drugim je zastavljal tudi vprašanja iz teologije. Da bi fantje našli ustrezen odgovor, so se zatekali po odgovor

re celo k učnim profesorjem bogoslovja. Don Bosko je želel, da bi se fantje ne učili verskih resnic na pamet, ampak jih spremljali z umevanjem in doživljanjem.

Na dvorišču pred Pinaridijevo hišo, kamor se je don Bosko pred kratkim dokončno preselil, je fantom zadal tole nalogo:

– Fantje, kdor mi do prihodnje nedelje prinese najboljši odgovor na vprašanje, kaj pomeni beseda ‚greh‘, bo dobil par novih čevljev.

– Toda to je težko vprašanje!

– To vedo samo učeni duhovni gospodje!

– Saj nismo bili v šoli pri Salomonu! – so odgovarjali fantje.

– No, saj ni tako hudo. Odgovor ni tako težak. Potrudite se, poiščite odgovor. Časa imate ves teden. Tudi nagrada ni kar tako.

Da bi videli fante, kako so listali po knjigah, iskali odgovora pri učnih možeh in koliko so se o vprašanju med seboj pogovarjali in ugibali! Vse zaman. Niti v knjigah, niti pri izvedencih, ki so jih vprašali, niso našli zadovoljivega in jasnega odgovora. Če so pa odgovor našli, ni bil tak, kakor ga je želel don Bosko.

Prišla je nedelja. Fantje so se zamišljeni zbrali okrog don Boska.

– Nihče v celem Turinu ne ve, od kod prihaja beseda ‚greh‘ in kaj naj pomeni, so z nekolikanj pretiravanja tožili fantje.

– Niti v knjigah niste nič našli? jih vpraša don Bosko.

– Knjižničar v mestni knjižnici nas je čez glavo sit, tako smo mu že presedali z iskanjem knjig.

– Tudi gospod Giringuello, ki nam je sicer vedno uspešno pomagal, nam to pot ni znal dati ustreznega odgovora.

– Don Bosko, ni prav, da nam dajete tako težka vprašanja.

– Ni prav, ni prav! – so v zboru odgovarjali fantje.

– Samo uporov in revolucije nikar! Mislim, da bomo z malo potrpežljivosti rešili zadano vprašanje. No, ti Ferrero, ki si bil že večkrat v moji sobi, prinesi mi knjigo z naslovom ‚Slovar italijanskega jezika‘, ki ga je sestavil Martini. Bomo videli, kaj pravi on.

Ko je Ferrero prinesel Martinija, je don Bosko odprl slovar pri črki P (ker se greh po italijansko reče ‚peccato‘) in bral: ‚peccato‘ iz latinske besede ‚peccatuni‘, to pa iz ‚pecus‘, kar pomeni ovca. Iz tega je don Bosko potegnul zaključek:

– Dragi prijatelji, vidite, kako je vprašanje preprosto? Kdor dela greh, je kakor ovca, žival, ki ne dela po pameti, temveč po svojih nagonih.

Ker nihče ni zmagal, so za nove čevlje žrebali. Vsi so bili zadovoljni. Nikdar v življenju niso pozabili nauka: kdor dela greh, je podoben živali, ki gre za svojimi nagoni, ne pa po pameti, kakor bi se moral ravnati človek.

F. de la Hoz – V. Dermota